

ELŐFIZETÉS ÁR
 Egész évre 6 frt.
 Félévre 3 „
 Negyedévre 1 frt 50 kr.
 Bérmentetlen levelek
 csak lement kezektől fo-
 gadhatnak el.
 Kéziratot nem adhatnak
 vissza.
 Egyes szám ára 20 kr.
 A nyílttérben minden gar-
 mondor díja 20 kr.

Z E M P L É N .

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉNVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE

(Megjelenik minden vasárnap.)

HÍRDETÉSI DÍJ:
 hivatalos hirdetéseknek:
 Minden egyes sor után 1 kr.
 Azonfelül bélyeg 20 kr.
 Kiemelt díjazás a kör-
 szettel ellátott hirdeté-
 nyekért tértéríték szerint
 minden 1 centiméter
 után 3 kr számítatik.
 Állandó hirdetéseknek
 kedvezmény nyújtatik.
 Hirdetést a „Zemplén”
 nyomdába küldendők.

HIVATALOS RÉSZ.

10557. sz. Zemplénavarmegye alispánjától.

A vármegye közönségének.

Szürnyeg községben a szarvasmarha állományban járványszerűleg fellépett lépfene miatt elrendelt zár megszüntetése céljából a helyszínén f. évi július hó 8-ik napján a járási szolgabíró és felülvizsgálatra érkezett kerületi m. kir. állatorvos közbenjöttével megtartott vizsgálat kedvező eredményt tüntetvén fel, miután igazoltatott, hogy a folyó évi június hó 24-ik napján előfordult utolsó elhullási eset óta újabb elhullási eset elő nem fordult; továbbá, hogy a megtartott vizsgálat alkalmával beteg vagy gyanus állat nem találtatott s a fertőtlenítő eljárás az 1888. VII. t. c. 39-ik §-a értelmében befejeztetett, Szürnyeg község szarvasmarha állományára lépfene járvány miatt a f. évi június 11-én 8809. sz. a. kelt rendelettel elrendelt zárlatot az 1888. VII. t. c.-hez kiadott végrehajtási utasítás 181-ik §-a alapján *ezennel feloldottnak nyilvánítom.*

S. a. Ujhely, 1889. július 10-én.
 alispán helyett:
 Viczmány Ödön, főjegyző.

27152/1888. sz. Zemplénavarmegye kir. adófelügyelőjétől.

Körrendelet

valamennyi községi elöljáróságnak Zemplénavarmegye területén.

Zemplénavarmegye tekintetes árvaszékének 17,568/1888. számú megkeresése szerint, számtalan esetben a kiskorúak anyagi érdeke károsítva lett véltlenül azáltal, hogy a közterhek a kiskorúak szüleinek kimelésével felszaporodni engedtetnek, s midőn az árvtárilag kezelt ingatlan jövedelméből a terhek már nem fedezhetők, az ingatlanvégrehajtás hozatik az előjárók mulasztása folytán javaslatba.

Anyagi felelősség terhe alatt meghagyom, hogy ott, hol a kiskorúak szülei a haszonbért élvezik, a közterheket a haszonélvezőtől hajtásuk be végrehajtás után, mert különben minden, a tek. árvaszék által netán beigazolt mulasztás esetén, a megtérítésben a község elöljáróit fogom elmarasztalni.

S. a. Ujhely, 1889. július hó 10. én.
 Becske,
 kir. adófelügyelő

TÁRCA.

Hódolat.*)

Mint a hű zarándok, ki örök nyugalmat
 Addig nem találhat, addig meg nem halhat,
 A mig ama földet szemei nem látják,
 A hová annyiszor elküldte imáját:
 Ugy jön el sorjában hozzád a te néped;
 És a ki hozzád jön, az szent földre lépett,
 Mert a hol te állasz, szabadság nagy fia!
 Ott a feltámadás és a Kálvária.

A kihez annyiszor elküldtük fohászkodunk:
 Ime nálad vagyunk, hogy közelről lássunk:
 Magyarországnak napja, a ki idegenben
 Áldozol le! Itt állsz, velünk szemtől szemben.
 Ránk tekintesz. Szemed üdvöztet és vádol,
 Térdeink roskadnak emlékek sulyától,
 S érezzük: legméltóbb párbeszéd az volna,
 Hogyha szóltan könyünk záporoként omolna.

Honi ég mosolyog mi ránk kicsinyekre,
 Minekünk megnyílik a szép haza keble,
 Erdő, mező, róna minékünk kitérül —
 S te csak álmódzhatsz elvesztett hazádról!

*) Mult számunkban megírtuk, hogy a Kossuth Lajos látogatására Turinba ment kiránduló magyar társaság csinos székényben földet vitt Kossuth Lajosnak a monoki szülőház kertjéből. Ezt a hazai földet az itten bemutatott szép költemény kíséretében adták át a nagy hontalannak. Szerk.

1031/89. k. i. sz.

Árlejtési hirdetmény.

T. Zemplénavarmegye székházánál még e hó folyamán kisebbszéri faljavítási és meszeltetési munkák fognak teljesíteni. A vállalkozni szándékozó kőművesek felhivatnak, hogy írásbeli zárt ajánlataikat a vármegyei számvevőséghez, hol e tárgyban bővebb felvilágosítás is nyerhető, f. hó 16 áig nyújtsák be.

S. a. Ujhely, 1889. évi jul. 4.

Dongó Gy Géza s. k.
 főszámvevő.

1-2

2402. ki. 889. sz. A s. ujhelyi j. főszolgabírójától.

Hirdetmény.

Hosszuláz községben f. évi július 2-án a s. a. ujhelyi országos vásár után egy szőke szőrű ártány malac a községi bíró által gazdátlanul találtatván, tulajdonosának jelentkezéseig gondozás alá vétetett.

S. a. Ujhely, 1889. július 10.

Somossy, t. szolgabíró.

2710 I. 89. sz. Szerencsi járás főszolgabírójától.

Pályázati hirdetmény.

Zemplénavarmegye szerencsi járásába kebeleztet Ond, Rátka és Golop községekből alakult körjegyzőségben a jegyzői állás üresedésbe jöven, arra ezennel az 1886. évi 22. t. c. 82. § a alapján pályázat hirdettetik.

Felhivatnak tehát a pályázni óhajtok, hogy a 413 frt 75 kr fizetés, 12 kat. hold 1218 ööl földbirtok használata, 100 frt utazási átalány és Ondon, a kör székhelyén, szabad lakással javadalmazott körjegyzői állás elnyerhetése végett az 1886. évi 22. t. c. 74. §-a alapján, illetőleg az 1883. évi I. t. c. 6. § a szerint kellően felszerelt kérvényeket hozzám 1889. évi augusztus hó 1-ig okvetlen adják be. Később érkezettek figyelembe vétetni nem fognak.

Választás határidejéül 1889. évi augusztus hó 3-ik napjának d. e. 9 óráját Ondon, a község házához tűzöm ki.

Szerencs, 1889. július 1-én.

Matolay Béla, főszolgabíró.

Táplálnod kell folyvást ama gondolatot:

A ki szabad hazát millióknak adott,
 Annak a magyar föld — oh ez hogyne fájna —
 Annak a magyar föld többé nem hazája!

Nagy a mi szívünkben a vágy és a bánat,
 De nemcsak az ember sovárogo utánad,
 Nézd: eljött tehozzád a hazának földje,
 Hogy urát még egyszer lássa, üdvözölje,
 Hogy megbizonyítsa a régi hűséget:
 Ha te nem jössz hozzá, ő keres föl téged!
 Egykor hősöket szült ajkad lángszavára,
 Most csak arra kér, hogy fejedet hajtsd rája.

Majd elmondja néked, majd elsugja lágyan:
 Téged áld mindenki a távol hazában;
 Rád gondol az ifjú, hogyha nagyot érez,
 S téged fűz az aggkor legszebb emlékéhez.
 Elmondja, hogy nálunk ragyogó név sok van,
 Osztozunk a fényben és a hatalomban,
 Ki előtt a tömeg leborulni siet —
 De szent név csak egy van, s ez a név a tied!

Hát mi fiainknak rólad mit beszéljünk,
 A kik azt várják, hogy visszatérsz mivélünk:
 A kik arra kértek, megcsókolva szánkat:
 Hozzátok el nekünk jó Kossuth apánkat!
 De te nem jössz! Kérés mindhiába volna,
 A te elszánt lelked akkor sem hajolna,
 Hogyha az esengne, a minek nincs mása:
 A magad tulajdon ékesenszólása.

9899. 9910. sz. Zemplénavarmegye alispánjától.

Zemplénavarmegye közönségének.

A mellékelt hirdetmény köztudomás céljából közöltetik

S. a. Ujhely, 1889. július 2.

alispán helyett:

Viczmány Ödön, főjegyző.

Pályázati hirdetmény.

Goldgráber Hani a S. a. Ujhelyben levő vármegyei mértékhitelítő hivatal bérlőjének és kezelőjének halála folytán köztudomásra hozatik, hogy a kérdéses mérték-hitelesítő hivatal haszonbérletére pályázók zárt ajánlataikat a f. évi július hó 20-ig alólirothoz d. e. 10 óráig adják be.

A pályázók kérvényeikben az egy évi haszonbéri összeget, mint biztosítékot (cautio) mellékelni tartoznak. Melléklendő továbbá az erkölcsi magaviseletük és életkorukról szóló bizonylat.

Vége tudatom, hogy a mértékhitelítésben való jártasságról szóló képesítési fokmánnnyal bírók elsőbbséggel bírnak; azoknak ellenben, akiknek ily képesítési okmányuk nincs. kötelező nyilatkozatot kell tenniük, hogy az e tárgy vizsgát legfeljebb 3 hónap alatt leteszik.

A versenytárgyalásra, mely f. hó 20-án d. e. 10 órakor a vármegyeháza kistermében fog megtartatni, csak azok bocsáthatnak a kik zárt ajánlatot tettek s azt kellően felszerelték.

S. a. Ujhely, 1889. július hó 2.

alispán helyett:

Viczmány Ödön, főjegyző.

10508. sz.

Zemplénavarmegye alispánjától.

Körrendelet.

T. Ungvármegye alispánjának átiratából s a ker. kir. állami állatorvos jelentéséből arról értesültem, hogy Ungvármegye Verhovinya, Bisztra és Tarnóc községekben a szarvasmarhák között a száj- és körömfájás fellépett.

Felhivom ehhez képest a t. főszolgabíró urat, azonnal tegye közhírre községeiben ezen körülményt s szigoruan utasítsa a községek elöljáróit, hogyha a fennálló zárlat dacára községeiken keresztül ezen fertőzött községekből akár lábón, akár vasuton szarvasmarhák szállítatnak, azokat az 1888. VII. tc.-hez kiadott utasítás 224. §-ának megfelelőleg tartoztassák le és zárják el, s erről t. főszolgabíró urnak rögtön tegyenek jelentést —

És mégsem hagyunk itt! Sziveinkre zárva
 Elviszünk magunkkal az édes hazába.
 Ki van otthon nálunk, hogyha nem te? a kit
 Se idő, se kényszer tölünk el nem szakít,
 A ki diszül állasz minden magyar házban,
 Kinek neve hangzik a szívdobogásban,
 A ki él örökké milliók lelkébe,
 Mint a szentegyházban a Megváltó képe.

Ábrányi Emil

Hrabócz, július 7.

Amig csak a kenyértörésre nem került a sor, mindig a pedagógiai pályára készültem. Először professzor, azután tanfelügyelő óhajtottam lenni, később a közoktatási miniszteriumhoz terveztettem bejutni, s bár sem professzor, sem tanfelügyelő, sem pedig közoktatási miniszter nem lett belőlem, e készülésekből is kiteszik hajlamom és előszeretemet a pedagógia iránt. S megvallom, most is nagyban érdekelnek a tanügyi kérdések s kapva-kapok egy-egy alkalmon, a mikor meggyőződhettem tanrendszerünk sikeres gyakorlati alkalmazásáról, etc.

Kétszeresen megörültem tehát, midőn az alsó-hrabóczi népiskola zárünnepélye alkalmából Balassa bárótól, mint az iskola elnökétől, meghívást kaptam egy az ottani erdőben rendezendő majálisra.

Megörültem először azért, mert eszembe jutottak a márciusban ott töltött aranyjuezi szép napok, másodsor és különösen pedig azért, mert megismerkedhettem az alsó hrabóczi tanügyi viszonyokkal.

a fősztolgabiró ur pedig az ily állattulajdonosokkal szemben a fennálló törvények értelmében járjon el. Minthogy pedig a legszembeszökőbb óvintézkedések mellett sincs kizárva, hogy a száraz időjárás mellett ezen betegség vmegyénk községekben is fellép, szigoruan utasítsa a községek elöljáróit — hogy ha ily eset elő fordul a megbetegedett marhák elkülönítését, illetőleg elzárását fogantatosítani felelősség terhe alatt tegyenek azonnal jelentést — a fősztolgabiró ur pedig a fentebb idézett törvény 211. és következő §§-ai végrehajtását ellenőrizni és az állatorvosok azonnali kirendeléséről gondoskodni ne terheltesék.

S.-a.-Ujhely, 1889. jul. 12.

Alispán helyett:
Horváth József,
tb. főjegyző.

A Bodrogköz figyelmebe. *)

A tiszavölgyi középponti bizottság nagyméltósága elnökségének

Budapestben.

A tiszavölgyi társulat középponti bizottságának f. é. június hó 21-én 146/889. sz. a. kelt felszólítását véve, van szerencsém a vezetésem alatt álló társulat nevében — fentartásával az érdekeltég e részben egyedül illetékes és végérvényes határozatának — a társulat kölcsöneinek konverziója ügyében az alábbiakban tenni meg tiszteletteljes jelentésemet.

A társulat érdekeltége elismeri azt, hogy a most létező s 6%-os kölcsönökkel szemben a földhitelezet egy százaléknyi teherkönnyebölt fog nyújtani, s ezt, habár a kölcsön tartalma rosszabb lesz is, kedvezőnek tekinti.

De a társulati működés rendes s akadálytalan fentartása szempontjából aggodalommal nézi az érdekeltég a törvény azon intézkedését, mely szerint egyrészt a biztosítási alapba minden kölcsönből 10%-ot rendel visszartartatni, másrészt pedig azt, hogy az adóvisszatérítések, melyek a közelmúltban, s a nehéz viszonyok között is mindig biztosították a társulatok adminisztratív s fentartási költségeit, konverzió esetében a földhitelez-

*) E nagyfontosságú, főleg pedig a Bodrogköznek legvitálisabb érdekeit hangsúlyozó közleményt a következő levél kíséretében kaptuk: „A tiszavölgyi középponti bizottság elnöksége felszólított, hogy mielőbb nyilatkozzam az iránt: vajjon kívánja-e a vezetésem alatt álló társulat régi — különösen az 1880. XX. t. c. alapján nyert kölcsöneit és mily mérvben a magyar földhitelezetnél konvertálni? s esetleg újabb szükségletei biztosítására óhajt-e kölcsönt felvenni? Az érdekeltégnek e részben egyedül illetékes és végérvényes határozatát teljes mérvben fentartva, kénytelen voltam a tiszavölgyi középponti bizottság sürgetése folytán nyilatkozatomat f. hó 8-án a középpontnak betérjeszteni. Midőn nyilatkozatom szövegintézetét mellékelem, tisztelettel kérem a tekintetes szerkesztőseget, méltóztatnék nyilatkozatomnak becses lapjában tér engedni, hogy az mielőbb a nyilvánosság tudomására jusson, annál is inkább, mert a középponti bizottság sürgetései közt, nyilatkozatomat — a jelenlegi aratási időszakban bajosan összehívható választmányi- és köz-ülésig — el nem odázhattam, a tényekkel pedig, az érdekeltégnek, minden körülmények közt, nyilvánosan beszámolni óhajtok. Hazafüni tisztelettel: *gf. Mailáth József.*”

Egész nap oly szép, verőfényes volt az idő, hogy utközben kételkedni kezdtem talán nem is mára van a majális kitűzve. De minél jobban közeledtem Hrabócához, annál sürűbben csoportosultak a felhők s a falu előtt el is kezdett szépen permetezni az eső, a majálisok ez első és nélkülözhetlen kelléke. Nyugodtan indultam most már az erdő felé, biztosan tudtam, hogy a majális ma van, s hogy a társaságot ott fogom találni.

A kevés eső megáztatta a táncolók porondját, harmatot hozott a fákra, dalra fakasztotta a madarakat. A vén bükkfák magasan összelelkező világos zöld galyai kepeztek a tánckör boltozatát, melyen átszűrődtek a felhőrongyok mögül most kibukkanó nap rózsás sugarai.

Nem volt itt diadalív s nem volt itt sehoh felirva: „Isten hozta!” de bizony a ki idejött, azt a jó szerencséje küldte, az Isten hozta. Nem kellett azt felírni sehová; ez volt a szives háziúr első szava!

A szép társaságot csoportokba verődve találtam. Egyik csoport oszonázott, a másik táncolt, a harmadik kocintgató. Akik kocintgattak, azokról nem beszéltek. Az oszonázók és táncolók közt voltak: Balassa báróné s leánya, Molnár Béláné, Meskó Ábrissné, Ferenczy Mariska, Vandernathné leányával, Malonyay Gyuláné, Malonyay Ferencné, Moskovics Gézáné, Szirmay Pálné két leányával.

Csakhamar magával ragadtam a mulatság árja és én hagytam magam ragadtatni, s mulatozásunk halk zsongásába, melynél szebb harmónia a Beethoven füleiben sem zuggott, egyszerre csak a fákon át egy gyermekcsereg induló danája jut hozzánk,

tézetnek lesznek átszolgáltatandók. S ha ezen utolsó körülmény, nem vonjuk kétségbe, egyfelől tetemesen emelni fogja is a földhitelezet által kibocsájtandó papírok kedveltségét s biztosságát, másfelől kevesbiteni fogja is a járadékok behajtásával érdekelt kincstár szavatosságát — kérdés marad mindig, vajjon a társulatok legfőbb céljának — a fentartásnak, javára fog-e szolgálni ez, s fogja-e ez a társulatok organizmusát működés-képessebbé tenni vagy sem?

A magam részéről határozottan tagadom, hogy ezen intézkedés a társulatok előnyére fogna szolgálni!

Ezek előrebocsájtása után, s tudva azt, hogy az általános konvertálási hajlam, hogy azt ne mondjam kényszer mellett, a vezetésem alatt álló társulat sem térhet ki a konverzió előtt, kötelességemnek tartom a nagyméltósága elnökséggel tudatni, hogy a bodrogközi társulatnak az 1880. évi XX. t. c. alapján felvett s konvertálandó kölcsöne 3,000,000 azaz: három millió forintot tesz ki, a még létesítendő védműveire pedig mintegy 50,000 fra lesz szüksége.

Meg kell azonban jegyezmem, hogy addig a míg a most fennálló kölcsön törlesztésére az egyeseknél hátralékban levő összegek, az arra hivatott közegek által behajtvva nem lesznek — a mi a jelenlegi szomorú aratási kilátásokkal szemben — sajnos most nem is igen várható — továbbá a társulatra reáparancsolt építkezések tervei a magas ministerium által végleg meg nem állapítottak, s végre a társulat helyzetét veszélyessé tett beregi — felső-bodrog, s most megindult szamosi szabályozások reánk vészt hozott esz-közlései felderítve és orvosolva nem lesznek, e társulat sokat sujtott érdekeltége konverzióra, vagy egy újabb kölcsön felvételére magában sem erőt — sem kedvet nem érezhet.

Mély tisztelettel maradván,

Perbenyiken, 1889. július 8-án.

gr. Mailáth József,
társulati elnök.

A közigazgatási bizottság üléséről.

A f. hó 9-én fősztolgabiró ömeltősága elnöklete alatt s a közig. bizottsági tagok élénk résztevése mellett tartott ülés lefolyásáról következőkben tájékoztatjuk t. olvasóinkat.

Az alispánunk június havi jelentését *Viczmándy Ödön* főjegyző terjesztette elő. Szabadságot élveznek: Matolay Etele alispán, Payzoss Andor arvasz. elnök, Polányi Gyula arvasz. ülnök, dr. Chyzer Kornél főorvos, Urbán Ferenc tb. fősztolgabiró, és Klimó Menyhért arvasz. jegyző. Az aratási kilátásokról tájékoztató jelentések öt járás területéről érkeztek be. Ezek közül teljesen lehangelő az ujhelyi, szerencsi és a szinai fősztolgabirák jelentése; — a bodrogközi járás fősztolgabirája, ugyszintén a homonnai járás fősztolgabirái reménykednek;

Rögtön eszembe jutott az iskola zárünnepélye, de már késő volt, a gyermekek hazafelé mentek.

Szemrehányásokat kezdtem magamnak tenni: — Hát az oktatásügy, a pedagógia?.. Hát ez az előszertet, ez a hajlam?..

Panaszom fájó hangja elhalt a készülődésbe; mi is haza felé idültünk. Cigány kísért az erdőszélig, hol a kis völgy pajkosan dalolta utánunk: »Debréczenbe kéne menni.«

A hrabóczi kedves kastély tárt karokkal és forró kebellet fogadott.

— Szereti ön szerkesztő ur a meleget?

— S szeret ön a melegben táncolni?

Ne nevesen ezen szerkesztő ur, mert ha ott lett volna, bizton velünk táncol. Nem csak a hivatottak táncoltak itt, táncra perdült az is, kinek ez nem kenyerre, egy-két mulatságos karambolla bolygatva meg kolónukat.

Kíváncsian nézett be a felkelő nap, hogy minekünk még mindig: »Debréczenbe kéne menni« s mi még mindig itt táncolunk a cigány előtt.

Nehezen váltunk meg e bájos mulatságtól. Sokakat oda kötött kicsorduló jó kedve, sokakat pedig ingatag jellemű kocsisa, a kiken azután egy-egy fiatal jó ur áldozatkészsége segített.

— Szereti ön szerkesztő ur a meleget?

— S szeret ön a melegben táncolni irni?*)

Coeur pub.

*) Irni — irni, de koriggálni!

Szerk.

a varannai j. fősztolgabirája pedig a kaszás növények magfejlődését jónak, a kapás növények állapotát szépnek mondja, s úgy vélekedik, hogy járása területen inségről szó sem lehet. Lehangelőlag hatott a jelentésnek az a része is, melyből értésünkre jutott, hogy az Alföldön arató munkát kereső felvidéki lakosságunk egyes rajai reményükben csatlakozva húzódnak vissza tűzhelyeikre. A legelő roszasága, a széna és takarmány-hiány miatt a marha ára potommá vált. E pontnál fősztolgabiró ömeltősága felemlítette, hogy e rendkívüli árnyatlás dacára a hus árak változatlanul maradtak. Szükségét látja annak, hogy e visszasságnak községekénti megszüntetését a vármegye alispánja hatósági uton iniciálja. Megfelelő eljárásra fősztolgabiránk utasítottak. A.-Olsván a marhák között lépfenebetegedési esetek fordultak elő, — alispáni helyettesnek idevonatkozólag teljesített óvintézkedési helyeslőleg tudomásul vétettek. Izb.-Radványon, zugiskolára bukkant a portyázó csendőrség. Tüzeset 9 fordult elő. A közbátorlét zavarokat nem szenvedett, — még csak verekedési esetről sem érkezett csendőrségi jelentés. Szürnyegen a marhák közt fellépett lépfene továbbterjedése és elhurcolása ellen fogantatosított hatósági óvintézkedés a legjobb eredménnyel biztat, s ma-holnap a zárlat feloldható lesz.*) Amerikába kivándoroltak 80-an, 76 férfi és 4 nő, visszajött 70 egyén, és pedig 71 férfi és 5 nő. A vármegyeszerte isten átkaként elterjedt aszály következtében szükségessé és sürgőssé valott kárelvételek gyors és pontos teljesítésének elhanyagolása miatt bepanaszolt egy-két községit, illetve körjegyző ellenében a feyelmi vizsgálat elrendeltetett. E pontnál felemlítette a vármegye tudós főorvosa, hogy *Cselej* határából hozott árpaszaron olyan levél tetüket fedezett föl, amelyek ez ideig Magyarországon nem jelentkeztek. Az árpatermést nagy veszedelemmel fenyegető eme atkáknak kifejlődését és elszaporodását a folytonos nagy szárazsággal hozza oki összefüggésbe. *Gf. Teleky Góza* belügyministernek leirata, melyben a fősztolgabiró terjesztésére az inség bekövetkeztetésével szemben minden jót ígér s komoly veszedelem beálltával a kormány részéről készséges támogatást helyez kilátásba: megnyugtató tudomásul vétetett s fősztolgabiró ömeltőságának ügy- s emberszerető közbenjárásáért köszönet nyilvánítatott.

Olvastatt *Viczmándy Ödön* küldött. elnöknek véleményes jelentése a községit segédjegyző-állomások újjászervezése és az ezekkel járó javadal-mazás módjának s mértékének szabályozása tárgyában. A véleményes előterjesztés, mely szerint a végrehajtás teljesítésére hivatott segédjegyzők alkalmazása végett a jegyzőknek jelenlegi fizetése 200 fttal jobbittatni, a végrehajtási illetékek pedig a község pénztárába bevételeztetni és elszámoltatni céloztatnak, — helyesléssel találkozott s jkönyvbe vétetvén, megfelelő és illetékes intézkedés tekintetéből a vármegye közgyűlése elé terjesztetni határozatott.

A kereskedelmi minister értesítette a bizottságot, hogy a M. É. K. V. adminisztráció alá került gácsországi vasutnak vármegyénk hosszában átvonuló részén a menetrend megváltoztatása iránt hozzá felterjesztett kérelmet méltányosnak találván, megfelelőleg intézkedett (Az új menetrend f. hó 15-én lép életbe. Szerk.) *Viczmándy Ödön* főjegyző szóbeli indítványt tett a menetjegyváltástól elkésett vasuton járó közönség érdekében, az egyes utasokra rótt bírság megszüntetése iránt. *Dr. Chyzer* felszólalása szerint ez a bírság Nyugat civilizált államaiban ösmeretlen. A közönségre sok kellemtelenséggel járó szabályzat megszüntetésére a kereskedelemügyi minister figyelme felkérte. A Ternava-csatornán épült garanyi hid átvételénél támadt véleménykülönbségben is döntött *Baross* minister. Az ide vonatkozó leirat következtében utasított *Garany* közönsége, hogy a Ternava-hid fentartásáról gondoskodják. — *Szekerák Kálmán* s. pataki rk. plébános-esperes a reá kirótt vármegyei pótdók jogossága ellen fellebeztvén, folyamodása kedvező elintézésben részesült.

Hosszan tartó munkával járt az Ond-patak szabályozása ügyében hozott első foku határozat ellen benyújtott felfolyamodások ügyében kelt t. fűgyészi vélemény tárgyalása és elintézése, mely abban nyert kifejezést, hogy érdemi határozathozatal előtt az állami uton lévő hid kibővítési költségeinek és a fűzeselési költségeknek mely arányban leendő viselése pótlólagos eljárás után tárgyalassék. — Ujhely határában, Károly-tagon, Windis Graetz hg. vízlecsapolási munkát tervez; az ezt jóváhagyó első foku határozat ellen beadott felebbeztés elutasítása mellett az első foku határozat jóváhagyatott. Hasonlóképpen felebbeztett a szürnyegi hid felrobantásával és helyreállításával járó költségekkel reá rótt arány ellen a felső-bodrog szabályozó társulat; az első foku határozat jóváhagyatott. — Az *O.-Patak* községben lévő s az államkincstár tulajdonát képező 773 □ öl kiterjedésű behely iskoláépítési célra pénzügyminster által az o.-pataki gk. egyháznak ingyenesen átengedtetvén: az ajándékozás köszönettel fogadtatott. — A homonnai fősztolgabirónak fél-éves jelentése, melyben a községit pénztárak megvizsgálásáról ad számot, tudomásul szolgált.

*) Már fel is oldatott!

Szerk.

Folytatás a mellékletben

Melléklet a „Zemplén“ 28-ik számához.

Főpénztárnoknak évnegyedes jelentése szerint utimunkaváltság címén 45,015 ft 67 kr., beteg-ápolási pótdadó c. 20,313 ft 85 kr., tisztvitelői nyugdíjadó c. 9610 ft 44 kr., közmivelődési adó c. 9938 ft 08 kr., katonabeszállásolási pótdadó c. 2704 ft 33 kr., összesen 88,582 ft 37 kr. lévén hátrálékban, a részletes kimutatások közlése mellett utasított a vármegye alispánja, hogy a szerfelett magasra rugó hátrálékoknak lehető apasztása iránt kellő szigorral intézkedjék.

Dr. Chyzer Kornél főorvos jelentése szerint a közegészségügyi állapot június hó folyamán kedvező volt. Fertőzőségi kór járványos elterjedést nem nyert, sőt *Szentesen* a járványosan uralkodott kanyaró is megszűnt. Szamarköhögés jelentkezett Ujhely, Lengenye, Mihályi, Isztáncs, Upor, Kelecseny, M.-Izsép, M.-Laborcz községekben. Izb.-Radványon a difteritiznek két esete fordult elő s halállal végződött.

Payzsoos Andor árvaszéki elnök jelentette, hogy június hóban 1292 úgydarab nyert elintéztést, hátrálék: 910 db. Beadványok száma a múlt évi forgalomhoz viszonyítva — csökkent. Tudomásul vétetett.

Hlavathy József kir. ügyész jelentéséből megértettük, hogy a fogháznak már-már hasznavehetetlenné vált lépcsőzete ujjal cseréltetik ki s a folyosóknak kiaszfalozása is valószínűleg még ez év folyamán teljesítve lesz. Mult félévben 800 ft tiszta jövedelmet hozott a rabipar, a rabok külső foglalkozásából 249 ft 30 krnyi tiszta jövedelem származott. Napszámos-munka teljesítése végett N.-Mihályba az ottan épülő kisdudóvó intézethez 12 rabmunkás küldetett, kik a nehezebb munkával járó fáradságért étkezési pótlékul fejtenkint és naponta 10 krt kapnak. A rablétszám júniusban 230 főnyi volt, ebben az elitáltak száma 164, mult évéhez viszonyítva 24-el kevesebb. Élmezés ellen panasz nem emeltetett, halálozási esetek száma júniusban 2, az elmult félévben 6. Fegyencek és rabok egészségügyére jótékony hatást gyakorol a külső munkákon való alkalmaztatás. Főispán öméltsága e pontnál felemlítette, hogy újabb időben a csavargók nagyon elszaporodtak. *Bydeskuthy S.* a garanyi erdőben fészkelő „kapca betyárok“ szerepeléséről tett említést; minek következtében felhivatott az alispán, hogy a járőrök szaporítása és megerősítése iránt magát a csend-örparancsnoksággal érintkezésbe tegye.

Hönsch Dező kir. mérnök jelentette, hogy a hoóri nagy hid korhadásnak indult hosszartói ujjakkal kicseréltettek s már most ottan a leguylósbab járóművek is biztosan közlekedhetnek. A törvényhatóság uthalózatra rendelt fedőanyag-nak 40% át már kifuvazották. A tokaj-tarcsali utból egy kilométernyi folytatólag kiépítették. Hadászati fontossággal bíró utvonalonkon pedig államsegélyvel 14 új műtárgy emeltetett. A sztropkai járás területén vezető vicinális utakon még néh. *Évva Kálmán* főszolgabírósága idejében több műtárgyat létesítettek. Annak meghatározása végett, hogy az építési költségeket mely községek s mily arányban viseljék: br. *Balassa István* elnöklete alatt a járási főszolgabíróból s az állami ép. hiv. kiküldöttjéből bizottság alakítottatott s a helyszini eljárás foganatosításával megbízottat. A tarcsali határban lévő, u. n. fuzesséri-hidnak kiépítési és fentartási költségeihez Tarcsal², Tokaj¹ részszel járulni köteleztetett, azonkívül Tarcsal még köteles a hidhoz vezető utnak jó karban tartásáról gondoskodni. Végül jelentette szakelő-adó, hogy a M. É. K. V. vezérigazgatója intézkedett az iránt, hogy a n.-mihályi vasuti állomásnál lévő átjáró ut a tehervonat tolatása közben is a szekerek előtt esetre esetre megnyitassék. *Viozmándy Ödön* a Ridzina és Dubróka közt vezető ut járhatatlan állapotát ösmertetvén, kérte a közíg. bizottságot, hogy tekintettel a mezői gazdaság érdekeire, ez utnak jó karba hozatala iránt sürgősen intézkedjék. Járási főszolgabíró és áll. ép. hivatal utasítottak, hogy a gazdaközönség jogos óhajtságának haladéktalanul eleget tegyenek, eddigi késedelmünk okáról s eljárásukról pedig az aug. havi gyűlésen számotadjanak.

Nemes Lajos kir. tanfelügyelő havi jelentésében előadta, hogy a kelecsenyi iskola hőkhurut miatt bezárattott. Előadta továbbá, hogy személyesen részt vett a s. pataki tanítóképző intézet képesítő vizsgálatain, ugyanott a r. kath. fiúiskola felsőbb osztályainak, a s.-a-ujhelyi st. quo izr. hitközség fiúiskolája I. osztályának, a Horváth-féle magántanintézet alsóbb osztályainak évrő vizsgálatain s mindenütt megnyugtató eredményt tapasztalt. A vizsgálatokról hozzá beérkezett jelentések a kazsui állami, a perbenyiki és b.-szerdahelyi iskolákban csekély eredményről szólnak; ellenben a gálszécsi, mádi, m.-laborczi, sztropkai és varannai állami, illetve községi iskolákból kitünő eredményt jelentettek. A s.-pataki állami iskolában jun. hó 24-én megkezdett, azonban közbejött nehézség miatt abban hagyott vizsgálat a fenforgó körülmények mérlegelése után véglegesen érvényesnek mondatott ki.

Beosko Bálint kir. adófelügyelő, e minőségben most vett részt utólszor a közíg. bizotts. ülésen, melynek 12 éven s kilenc hónapon át egyik ügy-

buzgó, tevékeny tagja volt. A felügyelői intézményt az 1889. évi XXVIII. tc. megszüntetvén s aug. 1 től kezdve a vármegyei pénzügyigazgató-ságokat léptetvén életbe: meghatottan vett bucsut a „kiválóan diszes testülettől“ s hálás köszönetet mondott tagtársainak a részükrol mindig tapasztalt támogatásért. A bucsuzó kir. adófelügyelőt megéljeneztek. — Ezután jelentette, hogy az állami adók befizetése júniusban kedvező volt; befolyt 31,248 ft 18 kr., a mult évi júniusi forgalomhoz viszonyítva több: 2979 ft 44¹/₂ krral. — Élénk eszmecserére szolgáltattott alkalmat a kir. pénzügyminiszternek egy leirata, mely a Bodrog-Tiszaszab. társulat részéről kint lévő, kerek számban 300,000 ftnyi kölcsön-hátrálék biztosítása és behajtására vonatkozólag véleményes előterjesztést sürget. Szakelőadó a községi bírák ellenében, kik a hátrálékok behajtását elmulasztották, a felelőség kimondását hozta javaslatba. Minthogy ezt a bizottság, közgazdasági fontos érdekek kockáztatása nélkül, céliravezetőnek nem találta; — addig is, amíg a társulat saját közgyűléséből e tárgyban nem intézkednek, a Bodrogköznek válságos a szab. társulatnak pedig kivételesen súlyos helyzetéről a szakminiszterhez felterjesztés intéztetni határozottatott. — A *Petsár*-féle jenkasztási bünesetben előterjesztett felügyelői jelentés véleményadás végett a t. főügyészhez utasítottatott.

Végezetül felemlítjük, hogy Deák István, Kóházy József, Szabó József, Pozbai András, Tóth Sándor, Tóth Ferenc, Béres János, Balogh János, Hubai Ambrus, Lengyel Pál, Tóth Károly, Kondrák György, Rácz Sándor, Szücs Bertalan, Koncsak Lajos, Janok György, Lukacsó György, Benyo Sándor, Roszipajla Mihály, Nagy János, Revák József és Binó József hadköteles egyéneknek, fészenben tényleg szolgáló katonáknak, kivételes nősülési engedelem, a póttartalékba való áthelyezés, vagy a kincstári 20 ftnyi átalány elengedése végett benyújtott folyamodásaik kedvező elintézésben részesültek.

A d. e. 9-kor kezdődő s hozura nyult ülés d. u. 5 órakor főispán öméltsóságának éltetésével végződött.

Vármegyei ügyek.

Szilvássy József, 1878. évi május 1-től kezdve Zemplénavármegyének főlevéltárosa, *O.-Lisskán* f. hó 12-én, reggeli 7 órakor, életének 74 ik évében elhunyt. Mikor halálának váratlan híre Ujhelyben megérkezett s a vármegye székházának ormára kitiúzték a fekete lobogót: ugy a tisztikar, mely az elköltözötben egyik szeretett tagját gyászolja, mint a nagyszámu barátok s jó ismerősök mélyen megilletődve adtak kifejezést benső, igaz részvétüknek. Szegény Józsi bácsi! Mikor pár hétlet halála előtt elbetegesedve, törődötten, testbenleleken elkedvetlenedve, o.-lisszkai otthonába szabadságra távozott, könnyvel teli szemekkel vett búcsút hivataltársaitól, s mintha már előre látta volna napjának végső alkonyodását, göröcsös kézzorítások közt mondogatta: *tartsanak meg jó emlékezetükben.*

Jó ember, jó kartárs, jó tisztviselő volt. Jó emlékezete élni fog közöttünk!

Temetésére ma délután sokan fognak kimenni Ujhelyből *O.-Lisskára*. Tisztársai diszes koszorut visznek koporsójára. Ez a koszorú a *hivatalos család* kegyeletének szimboluma lesz. Hitves, család az agglégény kimulását nem siratja. Ezek helyett koporsója fölött sirig hú tisztársai mondják el a hely. hitv. egyháznak lisszkai temetőjében a végső búcsút:

Beke veled!

A sztropkai főszolgabírói hivatal e hó 8-án adatott át hivatalosan *Haraszthy Miklós*, az célból kiküldött homonnai főszolgabíró által *Barthos József* ujonnan megválasztott főszolgabírónak.

Hajózás. A kereskedelmi miniszter értesíté a vármegye törvényhatóságát, hogy a folyó-, csatorna- és tó-hajózás feletti közvetlen hatósági felügyeletet a m. k. vasuti és hajózási felügyelőség ügyköréhez csatolta.

Többeknek tudomásul. A marhalevelek ekspediálása utóbbi időben tagadhatlanul lanyhán, s a gazdaközönség rovására gyakran késedelmes történt. Oka ennek az elhunyt főlevéltáros betegeskedése volt. E hó elsejétől azonban ezek kezelése ideiglenesen a vm. levéltár egyik fiatal tisztviselőjére bízottatott, a kiadványozásban késedelem nem fog előfordulni, mert a ma megrendelt marhalevel ugyanaznap póstára adatik.

Ung- és Zemplénavármegye közönsége, a vaján-deregyői elpusztult hid helyreállításának rég vajudó kérdésében legujabban a közm. és közlekedési (jelenleg kereskedelemügyi) miniszter a két vármegye feliratai alapján a hid felépítését kötelezőleg meghagyta a két vármegye közönségének,

egyidejűleg a műszaki előmunkálatok elkészítése és az érdekltséggel a hozzájárulás tekintetében megtartandó tárgyalásokra a miniszter Ungvárm. közönségét utasította. Minthogy azonban a 22—23 ezer forint költséget igényelő hid felállítására előreláthatólag hosszabb időt igényel, Ungvármegye ideiglenesen egy komp létesítése által kívánt a közforgalomnak utat nyitni. A tervezett komp ellen tehát f. hó július 10-én az Ungvármegye alispánja által tartott helyszini tárgyalás alkalmával Zemplénavármegye alispánja és a megjelent érdekltség részéről kifogás nem tétetett ugyan; határozottan kijelentetett azonban, hogy a komp ideiglenesen engedélyezése a hid felépítésének elodázására okul nem szolgálhat. A komp-közlekedés pár nap mulva megindul.

Jelentés,

a magyar nyelvet és népnevelést Zemplénavármegyében terjesztő egyesületnek 1888. évi működéséről.

(Folyt. és vége.)

A nem magyarajku községekben működő azon tanítók részére, kik a magyar nyelv tanításában kiváló eredménnyel működnek, egyletünk ez idén 300 ft jutalomdíjat előírnyozott. Ezen összeg az előzetesen megkeresett ker. eszperesek ajánlatainak tekintetbevételével, megyénk köztisztvisletben álló tanfelügyelőjének előterjesztésére, illetve javaslatára 26 tanító között osztottatott ki, kik közül Novák János szilvásujfalusi, Stefancsik József garanyi, Veszperényi Vincze kozmai s Kopinecs Antal izstáncsi tanítók 20—20 ft; Figula József vásárhelyi, Fábry Paulin (tanítónő) krivostyáni, Kolyvoska József n.-dobrai, Zverin András sztárai, Vargovics Mihály zsalobinai, Kmetti Lénárd körtvélyesi, Krafcsik János kásói, Knefcsik András b.-ujlaki, Hreskó István n. ruszkai, Jaczkovics Mihály ladoméri, Maximovics János gálszécsi, Koscsák János hardicsai, Nagy Mihály m.-izségi, Romzsa Sándor n.-polenai, Takács Péter pcsolinai, Podhajeczky Ede sztacsini, Peczár Mihály czéki, Turkinyák Sándor csertészi, Nyitrai József ladoméri, Vajócsik Sándor kassai, Marikovszky János egresi s Szitóvszky János s.-a-ujhelyi tanítók 10—10 ft jutalomdíjban részesültek.

Egyesületünk célját, hogy pénzjutalmak kiosztása által az iskolákban, melyek egyletünk figyelmét kiválóan követelik, a néptanítók buzgalmát felébressze s azokat fokozott iparkodásra serkentse, siker koronázta. A lefolyt évben a magyar nyelv tanításában fokozott volt az eredmény. Isten éltesse a nemzet derék napszámosait!

Jóllehet egyesületünk főcélja ovodák felállítása s szervezése, mégis, tekintve azt, hogy egyszerűs mind kulturális cél szolgálataban is áll, a lefolyt évben a szegény felekezeti iskoláknak, nevezetesen a kozmai római kath. és csertészi g. k. iskolának taneszközöket ajándékozott 35 ft értékben.

Egyesületünk gr. Andrassy Tivadar elnök javaslatára mult év július hó 17-én tartott választmányi üléséről felvett jegyzőkönyv VII. számú határozatával célbavette, hogy perselyeinek egyeseknél s kiválóan Zemplénavármegye hölgyeinek asztalain leendő elhelyezésével, alaptőkéjét növelni fogja. A vidéki körök elnökei utján kiosztandó volt a nemes cél tárgyában hozott felhívás; de sajnos, e tárgyban mai napig egyesületünkhez semmiféle értesítés nem jött.

A tályai népbank, mint szövetkezet és a zemplénavármegyei ipar-, termény-, kereskedelmi és hitelbank 1888. évben egyletünk nemes céjlaira 20—20 frtot adományozott. A nevezett pénzintézeteknek nagylelkű adományaiért e helyen is köszönetet mondunk.

Egyesületünk tagjainak száma az elmult év folyamán 8-al szaporodott, mégpedig Mester István színai, Dely János cz.-bélai, Petrasovics Miklós s Strasiripka Alajos o.-ruszkai, Vesener Bernát zboji, Jerencsik Ödön o.-hrabóczi, Viravecz József sztacsini lakosokkal, kik évi 2 ft tagsági díjjal rendszeres tagokul beléptek és Szkirpán Ambrus papinai lakossal, ki évi 2 ft tagsági díjjal pártoló taggá lett.

Az elmult év folyamán egyesületünk a megyei közíg. bizottság által vármegyénkben a közmivelőds jelentékeny kárára működő zugtanítók, ezeket pártoló szülők, illetve izr. hitközségek ellen hozott s az egyes járási főszolgabírák által erőlyesen végrehajtott határozatok foganatosítása következtében rendkívüli, jelentékeny jövedelmet nyert amennyiben az illető zugtanítók, illetve hitközségekben behajtott birságpénzek egyletünk pénztára javára bevételzettni rendeltettek. Ezen birságpénzek összege a mult évben mintegy 1493 ft 87 krt tett ki. A zugiskolák beszüntetése s az illetők méltó megbüntetése közül kiválóan Haraszthy Miklós homonnai, Füzesséry Ödön tokaji, Dókus Gyula s.-a-ujhelyi s Füzesséry Tamás n.-mihályi járási főszolgabírák fejtettek ki elismerésre méltó érellyességet. Ezen bizottsági intézkedésnek azon üdvös következménye lett, hogy megyénkben a burjánmódra felszaporodott s legtöbbszörre képzetlen lengyel izraeliták vezetése alatt állott zugiskolák anynyira megszűntek, hogy ma már alig van oly izr.

hitközség, melyben zugtanító működése megtüretnek.

A lefolyt évben 1 közgyűlés és 6 választmányi ülés tartott, melyeken részint ezen jelentésben érintett, részint folyó ügyek nyertek elintézt. Az egylethez beérkezett ügydarabok száma 150 volt.

Az 1888. évben egyeletünk bevétele 5443 ft 77 krt kiadásunk pedig 2198 ft 89 krt

tett; így pénztári maradv. 1888-ról 3244 ft 88 kr. Ezekbe foglaltuk egyeletünk múlt évi működésének főbb mozzanatait. Még mindig a kezdet nehézségeivel küzdve zajtatanul bár, de következetesen iparkodtunk azon hazafias s nemzeti cél elérésére, melyet egyesületünk szervezése alkalmával programjába felvett.

Azon emelő tudatban, hogy mindenütt, hol a nemzeti közérzetet fejlesztése, hazai nyelvünk megkedveltetése és meghonosítása céloztatik, az állam a törvényhatóság egyesületünkben mindig lelkes, buzgó munkásra s támogatásra talál: azon ohajjal zárjuk be mult évi működésünk jelentését, hogy kedv s lélek legyen törekvéseinkben a főtényező s Isten szemé örökjék munkáinkon.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, a magyar nyelvet és népnevelést Zemplénvármegyében terjesztő egyesület 1889. évi március hó 5-én tartott választmányi gyűléséből.

Dr. Habina Péter, gr. Andrássy Tivadar,
e. jegyző. e. elnök.

Hirek a nagyvilágból.

Magyarok Kossuthnál. A Párizsba Turinon át utazó magyaroknak 850 főnyi társaságát Turinban f. hó 5-én leirhatatlan kitüntetéssel és lekötő vendégszeretettel fogadta Turin lakossága. A lelkesedés oly magas fokra hágott, hogy több magyart vállára kapott és *envivázva* körülhordozott az örömlázba esett sokaság. Az egész város talpon volt, írja a *Bp. Hl.* tudósítója, s mindenki rajongva kiáltotta: *Éljenek magyar barátaink, szövet-ségeseink, magyar testvéreink!* Mikor a városnak egyik legszebb parkjába, a Valentin-kertbe *Kossuth Lajos* megérkezett, tetőpontra hágott a lelkesedés *Helff Ignác* üdvözlő szavaira adott feleletében *Kossuth* így nyilatkozott: „... szívem mélyének melegével mondom köszönetet e kitüntetésért, melynek pártját a történelemben nem tudok, s melylyel hontalanságom éjjelét megvilágították... kérem a szeretet istenét, borítsa derével az önök hátralevő napjait s áldja meg önöket, kik ide fáradtak. Tartsák meg emlékülben az aggastyánt, kit jelenlétükkel boldoggá tettek.” Mikor *Kossuth* köcsira szállott, százan és százan csókolták meg kezét, majd a lovakat kifogván, oda fogództak a rud mellé s a hintót elhúzták a fényképező elé, hol az egész társaság, közepén *Kossuth* Lajossal lefényképezte magát. A függetlenségi képviselőket külön fogadta az ősz hazafi s előttük nagy jelentőségű politikai nyilatkozatokat tett, egyebek közt mondván: *„Szeretnék vissza menni hazámba, vissza akarok menni hazámba!...”* A magyar társaság jul. 6-án vett bucsut *Kossuth*ól. Az első vonat d. u. 3-kor, a második vonat 41 perccel később hagyta el a pályaudvart. Az olaszok most is, éppen úgy mint az érkezőkor, legmelegebb rokonszenvükkel halmozták el honfitársainkat. Program szerint a társaság jul. 7-én este 9 órakor érkezett Párizsba. — *Kossuth Lajos* tegnap Engadin svájci nyaralóhelyre utazott s ott marad a jövő hó közepéig. A nagy hazafi kitűnő egészségben van; a mult heti izgalmak és fáradságok egy csöppet sem viselték meg.

Magyarok Párizsban. A 850 főnyi magyar társaságot Párizsban a pályaháznál *vive la Hongrie és vive la France* kiáltásokkal üdvözölte a sok ezerből álló közönség. A lelkesedést, az emelkedett hangulatot leírni lehetetlen. A jelenvolt franciák közül azok, a kik az országos kiállítás alkalmával Budapesten jártak, ismerőseik nyakába borultak és nem egy szem telt meg igaz könyekkel. Midőn a kedélyek némileg lecsendesültek a francia kitűnőségek félkört képeztek *Bolle* és *Stupui* városi tanácsosok körül, kik hivatalos díszben jelentek meg, hogy üdvözlőjké a magyar vendégeket Páris város nevében. *Bolle* tanácsos üdvözlő beszédében többek közt így szólt: „Az az őszinte rokonszenv, mely oly régóta él a magyar és francia nemzet között és a melyet annyi történeti esemény megerősített, csak újabb szilárdulást nyerhet a szabadság tiszteletére rendezett tüntetések által, melyekben közösen részt veszünk... Az egyedüli dolog, a mit óhajtunk az, hogy a magyar küldöttség Párisból éppen oly entuziasmussal elterve távozzék, mint a minőt magukkal hoztak önökötől néhány évvel ezelőtt a mi honfitársaink és a mely nem csökkent meg szívükben azóta sem. Hölgyeim! Uraim! Fogadják Páris municipiumának testvéri üdvözlését. *Éljen Magyarország!* E szavak ezerszeres viszhangra találtak a hallgatóság körében. A *vive la France!* és *vive la Hongrie!* kiáltások még hatalmasabb mértékben megújultak. Ezután az agg *Lesseps* üdvözölte a népet, mely eljött egy másik nép üdvözlésére. A magyar társaság nevében *Helff Ignác* így fe-

lett: „Uraim! Nagyon köszönöm a valóban baráti fogadtatást, melyben önök minket e pillanatban részesítettek. Nyolcszázötvenen vagyunk, akik képviseljük társadalmunk összes osztályait rang faj és valláskülönbség nélkül, kik eljöttünk, hogy tanui legyünk a francia munka és szellem expanzivitásának és hogy önökkel együtt megünnepeljük az 1789-iki forradalom százados évfordulójának ünnepeit, a melynek viszhangja elhatott hozzánk is.” *Helff* ezután kijelenté, hogy *Kossuth* áldását hozza magával. E szavak viharos lelkesedést keltettek. Azután így végezte szavait: „Franciaországgal szemben Magyarországnak csak egy politikája van és ez: a sziv politikája!” A hivatalos fogadtatás után serény rendezők alltak elő s hozzáálltak a vendégek elszállásolásához, mi a lehető legnagyobb rendben ment végbe. — Jul. 9-én este *Munkácsy Mihálynál* nagy fogadtatás volt. Szerdán estére az egész társaság hivatalos volt a *Bal des Exposants*-on, mely a *Palais d'Industrie*ben folyt le s fényre úgy mint arányokra nézve páratlan sikerűnek bizonyult. Több, mint 35,000 db belépőjegy kelt el. Kölcsönös üdvözlések után a társaság lakomához fogott, melynek költségeire a *conseil municipal* 10,000 frankot szavazott meg. Egyáltalában s magyarosan szólva, honfitársainkat a párisi franciák tenyerükön hordozzák s tejben-vajban fűrösztik.

Kollman József 1848/49-iki magyarszabadsághős, akkor ezredes, a világosi fegyverletétel után Törökországba bujdosott s ottan a szultán hadseregében *Fajzl basa* néven nagy hirre emelkedett nagy hazánkia, a Boszporusnak egy ázsiai falujában, *Csengelköj*-ben, elhunyt. A pákozdi ütközetben, hol *Jelasios* horvát bán 35,000 főnyi seregével csak 12,000-nyi magyar fölkelő állott szemben, az ő hősies bátorsága és hadvezéri talentoma biztosította részünkre a fényes diadalt. Most ott pihen a szkutárii temetőben a *»madsar pasa«*, ciprusfák sötét árnyékában. Szegény viszontagságos életű öreg! Legyen nyugta ottan a fekete ciprusok alatt!

A legújabb aratógép. Hiram Maxim golyószóróját, melynek gyártását tudvalevőleg monarchiánk hadügyi kormánya is megszerezte, a jelenleg Bécsben ülésező delegátusok f. hó 5-én meg szemlélték a bécsi arzenálban, mely alkalommal a bizottság tagjai előtt kísérletet is tettek vele. Ezzel a legújabb aratógéppel, mely egy legközelebbi háboru esetén fontos szerepet van hivatva játszani, a bemutatás alkalmával hatszáz lépésről, nem kevesebb, mint hatszázat löttek egy perc alatt, először egy vonalban, azután egy sorban. Elképzelhető a halál aratása, melyet ezen golyószóróval háboru esetén produkálni lehet!

A német császár nem engedte meg a orosz tiszteknek, hogy a párisi kiállítást meglátogassák.

Hirek az országból.

Ferenc József nevelőintézet lesz a címe annak a benlakással egybekötött főgimnáziumnak, mely Budán már az 1889/90 tanévtől kezdve megnyitják. Ófelsége a nevével elnevezett internátusban magán pénztárából két alapítványi helyet is állított föl a magyar korona országában honos, vagyontalan és jeles tanuló ifjak részére. Az alapítványi adományozás jogát Ófelsége magának tartotta fenn.

Lukács László dr. laczfalusi oláh pap, kinek magyar-nemzetellenes üzenleiről annak idejében mi is említést tettünk, a szatmár-németi kir. törvényszéktől a lázítás vádjára alól felmentetett. Királyi ügyész az ítélet ellen feljebbvezést jelentett be.

Az aratás országszerte folyamatban van. Fájdalom, a nagy lapoknak közgazdasági tudósítói mindenünnen lehangelő eredményekről tesznek jelentést s általában szomorú kilátásokra engednek következtetni.

Különlélek.

(Személyi hírek) *Albrecht* fhg. a hadgyakorlatok megszervezése végett e hó 19-én Kassára érkezik. — *Pakxy Károly* honv. tabornok, kerületi parancsnok Kassáról, f. hó 10-én a céllövő téri ügyében Ujhelyt szerencsétlenné látogatásával. A városunkban kedves emlékezetű és szeretett parancsnok tiszteletére nagyszámu jó ösmerősei és a katonai tisztikar lakomát rendeztek. — *Pokorny* tbnok az Ujhelyben állomásozó huszárszázad megszervezése végett f. hó 11-én városunkban időzött. Folyó hó 8-án pedig *Lenk* ezredes kíséretében az O.-Liszván és Tolcsván állomásozó huszárszázad felett tartott szemlést e alkalommal katonai nagy gyakorlat is volt. — Ó felsége a király *Becske Bálint*, zemplénvármegyei volt kir. adófelügyelőt pénzügyi tanácsosi cím- és jelleggel pénzügyigazgatóvá nevezte ki. Gratulálunk! — *Fejes István*, városunknak hirneves ref. papja, jelenleg a lublói fürdőn tartózkodik s ottan a „s.-a.-ujhelyi ev. ref. egyház története” című becses munkáját rendező sajtó alá. — *Chyzer Kornél* dr. vm. főorvos

tudományos kutatások teljesítése végett az al-duna vidékre utazott.

(Áthelyezés.) Az igazságügyminister *Füzes-séry Tibor* dr. sztrapkai járásbírói aljegyzőt ugyan ebben a minőségben a beregszászi kir. törvényszékhez helyezte át.

(Az égetteknek.) *Egres* község tűzkárosult lakosai részére 100 ftnyi könyöradamány érkezett a belügyminisztériumtól.

(Utazó tornászok.) *Könyay Kiss Albert* és *Halácsy Antal*, kassai torna- és vívómestereknek f. hó 8-án a „Diána” nagytermében tartott vívó előadását és *Halácsy* ur kerékpár (bicikli) mutatványait tekintélyes számu közönség szemlélte. A bajnokok, különösen a grand assant (egésztest) kardvívásban meglepő szép iskolát mutattak be. A Chappon-rendszert követve, az összecsapásoknál ügyes voltéttelkel markirozták a támadást és védelmet, melyek között különösen a szekund- és kvárt-vágások ügyes kivitelei voltak felismerhetők. A mutatványok minden mozzanatainál *Kyss* ur fölénye tünt fel, — míg *Halácsy* a bajvívást követő kerékpár-mutatványaiban a néző közönség tapsai és éljenése között e téren a legmagasabb iskoláról tanuskodott.

(Kritikus nap.) A »Zemplén« egyik műkedvelő meteorológusának pontos megfigyelése szerint Ujhelyben s vidékén e szezonban a legforróbb nap eddig most csütörtökön, jul. 11-én volt; amikor is R. hőmérője déli tizenkét órakor kint a szabadban és árnyékos helyen 29 fokot mutatott. Az éjjeli és nappali hőmérsékletet összemérve — ugyanakkor észlelte a legnagyobb különbséget. Éjjeli 12-kor a hőmérő 17 fokon állott, vagyis tizenkét óra lefolyása alatt 12 fokot esett. A viharpróféta, *Falb Rudolf* dr. által jövendölt földrengés ugyan nem következett be, de érdemes feljegyezni, hogy a mondott napon több ember elájult s az aratóknak legedzettebbjei is kiállottak a munkából.

(Holdfogyatkozás) volt f. hó 12-én. A szép égi tűnemény, mely nálunk csak részben volt látható, esteli 9 óra 11 perckor a holdvilág keleti korongjának elsötétülésével kezdődött, azután a fényfogyatkozás átment a hold tányérjának felső felére. A holdfogyatkozás körvonalait Ujhely kedvéért irtuk meg, melynek fútcán sétáló közönségét esteli 9 után a seprősök elkergették s olyan porfelhőt csaptak, hogy azon át még *Edisson* legújabb divatu messzelátójával is csak fogyatékosan lehetett volna gyönyörködni az égi látományban. Az ujhelyi seprősök komandánsa talán holdkóros?

(Égi háboru.) Nagy villámlás, erős mennydörgés, hatalmas szél kíséretében f. hó 8-án d. u. sűrű, nehéz felhők tornyosodtak az égen. A rekkenő hőség, melynek ereje árnyékban 26—27 fokig kergette föl Romúr latorjáján a mutatót, hirtelen aláhanyatlott. Az elemek csatája a Bodrogközön dőlt el, honnan erős jégverést jelentenek. S. Patak és Trauczonfalva határában is okozott pusztítást a szőlőkben. A nagy durr-durrál jött s ment zimankóból Ujhelynek csak egy parányi zápor jutott. Másnap, jul. 9-én este felé, szintén volt egy kis hirtelen esőnk. De mindez még csak egy gyenge korty sem az óriási szomjuságot érző anyaföldnek.

(Szivárvány.) Már ez is ujság számba megy. F. hó 9-én este »páros ivü szép szivárvány koszoruzta keletet«. Vajha az égi tűnemény azt jelentené, hogy a legfelsőbb irgalmasság az eddig reánk mért nagy szárazsággal nem akarja végső pusztulásunkat — sőt jótékony és alkalmas eső nyújtásával megmenti vármegyénk népét az inség veszedelmétől!

(Tüzek) Ma egy hete estefelé a s.-a. ujhelyi g. k. hitközségnek szép iskolája, mint sejtik, gyújtás következtében leégett. Szerencse, hogy az égés alatt szélcsend uralkodott s így tüzoltóink rövid ideig tartó viaskodás után a tüzet lokalizálták. A leégett iskola teteje tüzkár ellen biztosított volt. — *O.-Liszvánról* írják, hogy f. hó 6-án délután ottan tüz ütött ki. Ót lakóház a melléképületekkel együtt porrá égett. Biztosítva csak egy ház volt. A tűz valószínűleg gyermekek gondatlanságából eredt, kik a kigyuladt háznál a színben játszottak. — Bizony kívánatos lenne, mondja tudósítónk, legalább egy szobát berendezni a magukra hagyott gyermekek számára, ha már a kisdédóvót nem akarják felállítani! — A tegnap d. u. kerekedett égháboru alkalmával a villám lesújtott s *Bettelheim* bérlőnek az ujhelyi határban lévő szérijén egy szalma-kazalt felgyújtott.

(A honvédség köréből.) A honvédség szervezésének változtatása alkalmából folyó hó 1-től a 10 ik feldandárhoz tartozó ujhelyi 3 ik zászlóaljnal is négy keret század állított fel, egyenként mintegy 25—30 főnyi legénységgel, kellő tisztikarral s külön raktárakkal, akként, hogy a gyakorlatra, vagy mozgósításkor behívott legénység a kés z keretekbe illesztve a teljes századot képezi. Ez intézkedésekből folyólag az ugynevezett tanászlóaljakat is megszüntették s jövőre s legénység kellő kiképzését minden zászlóalj a maga kebelében teljesíti. A honvédségről lévén szó, egy füst alatt megemlítjük, hogy a III-ik honvédkerületi hadosztály ezidei ősz nagy gyakorlatai, melyhez az U-f

helyben állomásozó zászlóalj is tartozik, szeptember 14-től 27-ig Pálháza, Radvány, Kajata, Nyíri s a szomszédos abauj-tornavmegyei községek környékén fognak végbemenni.

(Kacsa.) Az ugorka évadban s nagy kánikulában megszokott dolog, hogy hébe-hóba az a bizonyos „kacsa” szárnyra kél s gyors röptével szerte kalandozva kolportálja Mendaxtól ellesett híreit, a melyek aztán mindenféle lére eresztve, annyi hívőre lelnek. Nem egészen e fajta kacsa terjesztették a rémséges hírt, hogy a czéki, jesztrebi meg a lagmaczi erdőségekben *rablók* tanyáznak, szomjazva vért és életet. A sok szóbeszéd elvégre mégis hatósági intézkedést provokált; megindult a nyomozás a szélrőzsa minden irányában, hanem a hivatalos jelentés szerint még eddig rablóknak nyomára sehol sem jutottak s az egész hír vak lármának bizonyult. A fészkeknek azonban, melyből a kacsa kiröppent, körülbelül nyomán vagyunk. Egy jesztrebi fiatal szalma özvegy — kinek férje Amerikában van — adta elő e rémes históriát, hogy mint esett áldozatul a czéki erdőben egy kegyetlen, *sau-rabló* erőszakos támadásának. Itt a hír forrása. hűtlen kacsa, már a golyót várja.

(Névmagyarosítás.) A belügyminister Falkenstein Lipót dr. t. luczi körorvos vezetéknevének „Faludi”-ra kért átváltoztatását megengedte.

(A „Zemplén” fekete táblája.) A Lepess-féle udvaron nagy szénaboglyát raktak a hátsó utcában húzódo alacsony fal mellé; más szavakkal merényletet követtek el a város, különösen pedig a szomszédos lakók bátorléte ellen. Kérjük a városi rendőrséget és a tűzoltóságot, hogy ezt a türhettelen állapotot siessen megszüntetni. — s.

(A kir. törvényszékről.) Dudás Lajos, Orosz István, Lados József és Liptai Dániel külső böcsi lakosok múlt évi január 19-én a pincéből becsipett állapotban hajtottak hazafelé. Utközben kocsiok a szintén hazafelé igyekvő Gyúker Károly gyalogszánkáját, mivel a nagy hóban nem tudott jól kitérni, meglokte. E miatt civakodás támadt közöttük, mire Dudás Lajos és Orosz István a szekérről leugrálva, Gyúker Károlyt megtámadták. Ez botot emelt és támadóit jól megagyabugyalta. Dudás Lajos ekkor Gyúker Károly felesége ellen fordult, s egy késsel arcán súlyosan megsebesítette. Gyúkerék most már futásban kerestek menedéket Dudás Lajosék elől s a szőlőpásztorok közbenjöttével a további bantalmazást megszabadultak. A kir. törvényszék Dudás Lajost súlyos testi sértés vétségeért négy havi fogházra és 10 forint pénzbüntetésre, Gyúker Károly pedig két rendbeli könnyű testi sértés vétsége miatt tizennégy napi fogházra és hat forint pénzbüntetésre ítélte. — Gavula Mihály nevű 14 éves fiút, ki a m. gácsországi vasútvonalon a 130. számú őrháztól mintegy 600 méternyire levő hidon a sinek közzé lefektűt s ott valószínűleg elaludt, még 1887. évi okt. 2-án a 6-ik számú vonat elgázolta és szoronyt halt. A hidra felügyelő vasuti őr, Tkacs János, ennek következtében gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt fenytő eljárás alá vonatott. A végtárgyaláson kiderült, hogy Tkacs János ártatlan, mert a vonat érkezése előtt a vasútvonalon ő az előirt szemle-utat megtette, az őrháztól pedig a vasut kanyarulata miatt a hidra látni nem lehetett. Ezért a kir. törvényszék Tkacs Jánost felmentette. — *Danyikó György* megyeszéki lakos a múlt évi szeptemberben kölcsönt akarván szerezni, a miskolczi takarékszövetkezeti fióktelepéhez fordult s itt magát *Kis Károlynak* adva ki, tudakozódott, miként juthatna kölcsönhöz; az intézetnél egy, a vagyoni állapot bizonyítására szolgáló nyomtatott blanketot adott neki, oly utasítással, hogy azt a községi előjáróság által töltesse ki s majd a váltóval együtt mutassa be. *Danyikó György* haza ment, a blanket rovatit kitöltötte, s a községi jegyző és bíró nevét aláírta, azután a jegyző távollétét felhasználva, a bizonylatot a község pecsétjével ellátta, majd egy kétszáz forintos váltót állított ki, arra három gazda nevét aláírta s így sikerült neki a hamis váltó és bizonylat segítségével a kétszáz forintot felvenni. Ugyanez a *Danyikó György* folyó évi február hó 4-én többemagával a pincében borozgatván, Oláh Józsefet szalmalopással gyanúsította; ezen aztán összekaptak s egymással dulakodni kezdtek, de a többiek szétválasztották őket s *Danyikót* a pincéből kituszkolták, mire ez revolverét előkapta s egy lövést intézett Oláh felé, de a golyó nem ezt, hanem saját testvérét, *Danyikó Károlyt* találta s csak vastag ruhájának tulajdonítható, hogy jelentéktelen sérülést szenvedett. A kir. törvényszék *Danyikó Györgyöt* a f. hó 8-án tartott végtárgyaláson köz- és magánokirat hamisítás büntetése és szándékos emberölés büntetetének kísérlete miatt három és fél évi fegyházra ítélte.

(Nyilvános számadás s köszönet.) Mindazoknak, kik az általunk f. hó 7-én Tolcsván, a tolcsvai ujonnan szervezett kisdiedővő javára rendezett nyári táncmulatság alkalmából részint felülfizettek, részint belépő-jegyeiket megváltották, áldozatkészségükért van szerencsénk e helyen is hálás köszönetünket nyilvánítani. Az összes bevétel volt 72 ft 50 kr., kiadás 50 ft 99 kr., maradt tiszta jövedelem 21 ft 51 k. Ez az összeg

Hajduczy József városi főbírónak által is adatott. Rendezőtársaim megbízásából: *Szabolcsovics Gerő*, v. aljegyző.

(A kassai pénzügyigazgatóság) augusztus elsejével feloszlak és újabb berendezés szerint vármegyei igazgatóságokká alakul át. A kassaiból vármegyék szerint a következő székhelyvel lesznek pénzügyigazgatóságok; Abauj-Torna: *Kassa*, Sáros: *Eperjes*, Borsod Miskolc, Szepes: *Lőcse*, Ung-Bereg: *Beregszász*, Zemplén: *S. a. Ujhely* székhelyvel.

(Meleg nyarak krónikája.) Kr. u. 627-ben akkora volt a nyári hőség, hogy a források kiszáradtak és az emberek szomjútól haltak. 879-ben lehetetlen volt a földeken dolgozni, a ki megkísérelte, vagy gutaütés érte, vagy napszúrás ölte meg. 993-ban a növények valóságos megpörkölődtek, mintha kemencébe tették volna. Az 1000-ik év nyara, különösen Franciaországban, oly meleg volt, hogy a folyók kiszáradtak és az elhullott halak megmérgezték a levegőt, úgyhogy kitört a pestis. 1132-ben kiszáradt a Rajna. 1152-ben tojást lehetett a homokban főzni. 1303-ban a Rajnán és a Dunán át lehetett lábolni. 1364-ben egész tönkrement a vetés a nagy melegtől. 1556, 1614, 1679, 1701 szintén nagyon forró év volt. Az 1715-ik év egész nyarán, március havától kezdve októberig, Közép-Európában egyetlen egyszer sem volt eső; a gabona elégett a földeken, a folyók kiszáradtak. Nagyon meleg nyaruk volt az 1724, 1746, 1756. és 1811. esztendőknél is. 1815-ben a hőmérő 40 fok Romiért mutatott, a színházakat becsukták. Az 1889. év krónikájában már is feljegyezhető, hogy S. a. Ujhelyben a Rongyva patak kiszáradt.

A „Vasárnapi Ujság” 26-ik száma következő érdekes, tartalommal jelent meg: Gróf Kún Kocsárd. (Arcképpel). — Délbáb. (Költemény.) Lévy Józseftől. — Az Archivarius-kisasszony. (Elbeszélés, folyt.) Szomaházy Istvántól. — Junius 2-ika. 1849—1889. — A nagy áradás Pennsylvániában. (5 képpel). — Közigazgatási uton. (Orosz idyll.) Patru S. után. — Egyveleg. — A Pilis és a Dobogókő. (4 képpel). — Divatlevél. (2 képpel). — Eiffel. (Arcképpel). — A tud akadémia új elnökének beszéde. — Irodalom és művészet. — Körut a Balatonon. (16 képpel). — Közintézetek és egyletek. — Mi újság? — Halálhírek. — Szerkesztői mondanivaló. — Képtalány. — Sakkalány. — Heti naptár. — A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 2 ft, a „Politikai Ujdonságok”-kal együtt 3 ft. — Ugyancsak a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-átca 4. sz.) megrendelhető a „Képes Néplap” legolcsóbb újság a magyar nép számára, fél-évre 1 ft.

TANÜGYI ROVAT.

A s. a. ujhelyi női háziipar-iskoláról. Tiz-három évvel ezelőtt *Viczmány Ödön*, vármegyei főjegyző elnöke alatt szerény tanácskozássra gyűltek össze nemesen érző hölgyeink, hogy az elnök által megpendített eszmét megvalósítsák, nevezetesen: hogy egy női háziipar terjesztő egyesületet létesítsenek. Az ügy iránt érdeklődő hölgyek tetterre s szilárd elhatározása lehetővé tette azt, hogy az ige tette lön s bár a kezdet nehézségeit csak nagy fáradsággal lehetett leküzdeni, mindazáltal megvalósult, a miben eleinte senki sem hitt. Az egyesület megalakult, szervezkedett s a női háziipar terjesztése céljából S. a. Ujhelyben helyiséget bérelt és szakképzett tanítónő vezetés alatt iskolát nyitott. Ez iskolának ipartermékeit többször volt alkalmunk a rendezett kiállításokon láthatni s mindannyiszor meggyőződünk arról, hogy ez az egyesület, mely csupán szerény adakozásokból, hozzájárulásokból s e célra rendezett közvacsorák s műkedvelői előadásokból tartja fenn magát, a megkezdett uton haladva közhasznú tevékenységében nem szünetel, hanem fáradságot nem ismerő erélyvel törekedett célja felé: a nők világának munkakörét kijelölni és biztosítani. A siker által koronázott törekvéstől tanuskodik az egyesület által múlt hó 23-án megtartott közgyűlés is, melyen *Nemes Lajos* elnök a lefolyt tanév működését tüzetesen megismergetve az ott volt tagoknak öröndetes tudomására hozta, hogy az iskola egy a tananyag feldolgozása, valamint a tanítványok létszámának gyarapodásában jelentékeny lendületet nyert, miből világosan lehet következtetni, hogy e nemes intézmény iránt a közfigyelem fokozódik. Kiváló méltánnyal szólott a tanítónőnek, *Kasztner Jánosné* szül. Thuránzky Imáné kiváló szakképzettségéről s arról a példás fegyelméről és rendről, melyet az egyesület iskolájában minden látogatás alkalmával talált. Az intézetnek vagyoni állása is eléggé kedvező s a takarékpénztárban elhelyezve lévő tartaléktöke, valamint a kötelező aláírások utján befizetendő összegekkel az iskola további fennállása biztosítva van. E jelentésből merített öröndetes tapasztalaton kívül volt szerencsénk az egyesület életrealóságáról személyes meggyőződést is szerezni az egyesület tanhelyiségében a múlt hónap 29-én rendezett évszázó kiállításán, hol a tanév alatt készült kézimunkáknak változatos, gazdag és szép gyűjteménye volt közszemlére kitéve. A kiállított cikkek egytől-egyig a női háziipar remekei. Kiválóan szép munkát produkáltak: Linhardt Emma, Polacsek Josef, továbbá Bródy Vilma, Ónody Mária, Danilovics Szabina, Mokros Mari, Lesko Karolin, Boldizsár Anna, Scholcz Karolin, Mandula Erzsébet és Vályi Ida. Csak őszintén tudjuk sajnálni, hogy a kiállítás jutalomdíjakban nem ré-

szesülhettek. Talán gyűjtés utján, vagy az e célra készített kézimunkák eladásából lehetne kimódolni azt, hogy az érdemesebb növendékek jövődöre némi jutalomban is részesítenének. H. S. Gy.

A sárospataki izr. hitközségi iskolában július hó 7-ik napján folyt le a *Liebermann Sámuel*, mint osztálytanító vezetése alatt álló II-ik és III-ik osztályban az 1889-ik tanévet bezáró vizsgálat. A növendékek az összes tantárgyakból feladott csaknem mindegyik kérdésre precíz, értelmes és lehetőleg kimerítő feleletet adtak. Gyönyörrel hallgatta s élvezte az ember különösen a magyar nyelvtani s számtani kérdésekre adott feleleteket. Le is lehetett olvasni a vizsgáló bizottság, a szülők s a jelen volt érdeklődő közönség arcáról a meglepetést, a minnek különben hangos szavakban is kifejezést adtak. *Liebermann Sámuel* tanító lelkiismeretes, buzgó és szorgalmas szakember. Elismerést s dicsőretet érdemel. *Egy szülő.*

Málcán az izr. hitközség Lefkovits Samu iskolaszéki elnök és Kaffemann Henrik ottani lakosok kezdeményezése folytán nagy áldozatok árán a múlt évben egy izr. felekezeti népiskolát létesített, melyben ezidén is 30 növendék nyert oktatást. Ez az iskola *Lebovics Izsák* tanító vezetésével a csaknem teljesen töt ajku faluban a magyarosodás jelentékeny tényezőjévé lett. A július hó 7-én megtartott vizsgálat alkalmával a töt ajku növendékek is öröndetes tanujeleit adták a magyar nyelvben való előhaladásnak. B.

A debreczeni kereskedelmi akadémia jelen évi értesítője ez intézet fejlődésének szép tanúbizonyságát adja. Harminc évi fennállása óta a magyar kereskedelemnek nagyszámú hivatott és lelkes munkást adott és főérdeme, hogy az ország északi és északkeleti vidékein a kereskedelem magyarrá tételét és a kereskedelmi szakismeretek terjedését hathatósan előmozdította. Az intézet élén Dr. *Bayer Ferenc* áll, a ki tehetségével, szakképzettségével és munkásságával nagyban hozzájárult az intézet tekintélyének emeléséhez. Vele s a hitoktatókkal együtt 12 tanár működik az intézetben, kik közül öt kizárólagosan az akadémia van alkalmazva és mindegyik egy egy szaktárgy vezetője. A tanulók száma a három évfolyamban 156 és így a hazai kereskedelmi szakiskolák között látogatottság tekintetében, a harmadik helyen áll. A tanulók gyakorlati kiképzetését és szellemi látó körük kibővítését hathatósan előmozdítja egy a gyárak és iparvállalatok megtekintése, mint másrészt a tanulmányi körutak. A folyó tanévben az ifjúk hazánk gyöngyét Fiumét, továbbá Triesztet, Pécsét, Székesfehérvárt látogatták meg és egy a nevezetesebb ipari mint közlekedési vállalatokról gyakorlati ismereteket szereztek. Igen szép intézménye az akadémia a „segélyző egyesület”, mely a szegény tanulókat ingyen tankönyvekkel látja el és ez évben mintegy 250 frttal segítette. A derék egyesületnek már közel 1500 ft. alap-tökeje van. Az igazgatóság a vidéki szülők kényelmére gondoskodik a tanulók elszállásolásáról és felügyel azok magaviseletére. Az értesítő tartalmazza Dr. *Bayer Ferenc* szépen megírt cikkét, melyben a tanulmányi körut leírásával és szakszerű ismeretével foglalkozik. Az értesítő többi része is egy viruló és hivatása magaslatán álló szakiskola képét nyújtja. Az érdeklődőknek szivesen szolgálj prospectussal és értesítővel az akadémia igazgatósága.

CSARNOK,

Hogyan bánunk házi állatainkkal.*)

Hölgyeim és Uraim!

„Szénetegőnek tőkén a szemé.” Igy hát én is arról fogok szólni, a mivel legtöbbet foglalkozom — házi állatainkról.

Estélyeink folyamán tartott egyik ily című előadás „Uraim! nem tudunk magyarul” bátorított ugyan némileg arra, hogy azt, a mi szivemen fekszik, személyesen mondjam el; de tartottam tőle, hogy nyelvem nem fogna lépést tartani szivemmel és kiejtésem, melyet koromban oly arányban el-sajátítani, mint azt a zengzetes magyar szó igényli, már nagyon bajos, sértené füleiket és zavarná figyelmüket, melyet pedig védenem érdekében rövid időre nagyon kérek.

Az ügy csak nyer az által, ha szavaimat oly szájból fogják hallani, mely csak igazat szokott hirdetni, s oly egyéntől, ki gyakorlatilag érvényesíti az általam elmondandó elveket és tanácsokat.**)

Kétséget nem szenved, hogyha házi állataink nem lennének, emberekül alig létezhetnénk. Legfőbb szükségletünket, a táplálékot, közvetve és közvetlenül, legnagyobb részét az állatország nyújtja s még a vegetáriánus konyhaszükségletét is az állatok segítik előteremteni. — Csecsemő

*) A zemplénvármegyei orvos-gyógyszerész egyesület által rendezett népszerű ismeretterjesztő esték sorozatában márc. 10-én felolvasta *Kocourék Ferenc*.

***) A cikkirő itten *Vladár Emil* közigazdasági előadóra céloz, aki a nagyon vonzóan leírt tárgy érdekességét felolvasói modorával kellemesen élénkítette. *Szark*.

korunk tejes bögréjétől, fogatlan vénségünk hús-kivonata, mesterkelt szeletkéje és pástétomcskájáig, házi állataink szolgáltatója a szükségelt életnedvet képező tápot s a legmeggróztóbb vegetáriánus is erősen meg lenne akadva nélkülük napi étlapja összeállításánál.

A polgárosság haladásával lépést tart az állati táplálék szükségletének növekedése, s mint hajdan a szappan-fogyasztást (mely közbevetőleg legyen mondva, szintén állati termék eredménye), úgy napjainkban a tejszükséglet gyarapodását tekintik: a civilizáció fokmérőjének.

De nézzük csak, nem-e házi állatainktól nyerjük második nélkülözhetlen szükségletünket: a ruhát is, tetől talpig, felöltőnktől az ingig? S itt nem csupán azon Jägerianusokra gondolok, kik sétatöbbségük is gyapjából óhajtanák birni.

Sőt magát házuakat, nem házi állataink se gittették e, habár csak közvetve is felépíteni? Végre multságunk és kényelmünk nagy részét nem szintén nekik köszönjük-e?

Néhány vasutvonalunk mellett ugyan felkopték, még rövid életünk dacára is, az állunk, ha csupán az lenne járás kelésünk egyedüli közvetítője.

Szép fogat, sokaknak mindig egyik fővágya marad. És van-e tisztelt hallgatóim között csak egy is, ki még kocsin soha sem ült volna? Hát még a lovaglás kellemes érzete?

En azt hiszem hogy a velocipéd azt soha nem fogja háttérbe szorítani. És bár nem szándékom a férfiak hiúságát fokozni, mindazonáltal megsugom, miszerint gyakran hallottam hölgyektől, pedig ők e tekintetben illetékesek, hogy a férfi paripára szállva, sokkal tetszetősebb, mint amidőn a velocipédet kénytelen gyötörni.

Mi lenne az ember házi állatai nélkül? — Semmi. — Nem csak testi tulajdonai, de szellemi képességei sem érték volna el a mai magas fokot, ha fejlődésében és kiképződésében házi állataink nem lettek volna folytonosan szolgálatában. Már a teremtő is az ő véghetlen bölcsességében, mielőtt az embert a paradicsomba helyezte volna, teremtő az állatot: mert jól tudta, hogy nélküle az ember fenn nem tarthatja magát.

Lássuk már most, hogy jöltevéink ennyi felszámíthatatlan szolgálatért hála fejében, minő pénzrel fizet az ember és mint igyekszik azok rövid életét megédesíteni.

Óreg hibát követnének el, unalmassá válhatnám, ha visszaélve tisztelt hallgatóim türelmével: házi állataink táplálása gondozása és ápolását szándékozom csevegésem körébe vonni. Csakis a mindennapi élet tág mezéjén gyűjtött néhány szemlélyennyel fogok szolgálni, miket koszoruba fűzötten lesz szerencsém az állattulajdonosok boldog osztályának átnyújtani.

Önkéntelenül eszembe jut itt az egykori teológiai tanár, ki klerikusait imádkozni tanítván, mondá: „Uram! menjenek önök a h-i templomba s tanulják meg ott, hogy mint *nem kell* imádkozni.”

A házi állatok sorában, mint leghasznosabbat, a szarvasmarhát illeti meg az elsőség. Házi szonyaink bizonyára készségesen osztják ezen véleményemet; hiszen tej-, vaj-, túró-, hús- és pecsenye-nemek hoszu sorozata azon fontos dolgok, a melyekkel ők virradattól késő estig foglalkoznak.

A most felsorolt értékes tápszerek legnagyobb részét pedig takarmány anyagokból a tehén készíti számunkra; kell tehát, hogy azt kellő mennyiség- és minőségben adjuk meg neki, mert bizony a legjobb tehén sem fog szalma, törek és rosz szénából sok és jó tejet szolgáltatni: „Tele jászol, tele kamra; üres jászol, üres kamra.” Ezt tartja a példabeszéd is.

Általános panaszként hangzik háziasszonyaink ajakán, hogy a tehének nem jól fejlődnek.

»Nagyságos asszonyom! Talán nem kap a tehén elegendő táplálékot?

»Oh, hogysis ne!! Hiszen két hónap alatt két nagy szekér szénát vettem.»

»Azt kétségeseen elhiszem.»

»És ugy tudom, hogy a széna nagyon jó volt.»

»Engedelmet kérek, ha már ebben kissé tamaskodni bátorokodom. En véletlen folytán láttam azt a szénát s ugy találtam, hogy az lábom véült, eső vert, kilúgzott rosz takarmány volt, a minék vajmi kevés tápértéke lehetett.»

»Igen, de rövid 2 hónap alatt két nagy szekérral fogyasztott a tehén belőle.»

»Hogy a széna elfogyott, azt elhiszem, de hogy a tehén fogyasztotta volna el, azt, engedelmet kérek, nem vagyok hajlandó elhinni. Bizonyára észrevette asszonyom, hogy annak jó fele az alomba került s a trágyába taposztatott. Egy pillantás e borzas szörű, kiálló csipejű szörnyalakra elegendő, hogy mindenki belássa, miszerint abból a takarmányból szegény tehénünknek ugyan kevés haszna volt.»

»De kérem, édes barátom, a tehének én zabot is adok.»

Igen, tisztelt nagyságos asszonyom! Ugy látszik, ön előtt teljesen ösmeretlen azon csudás chemiai átalakulás, mely a zabot, azon pillanatban, a midőn a gazda levette róla a szemét, pálinkává változtatja által. — Hiszen már a régi rómaiak is azt tartották, hogy: «a gazda szemétől hizik az ökor.»

»Belátom uram, hogy igaza van s nem ártana a cselédnek kissé jobban utána nézni, de mikor a mi istállónkba teljes tehetetlen bemenni.»

»No ez már igaz asszonyom! Valóságos halál-megvetés szükségeltetik hozzá, hogy valaki ezen sötét, bűzös helyiségekbe merészkedjék. Eláll a lélekzet, könybe facsarodik a szem s minden lépten undok lébe merül a láb, ha az ember ezen pestises, ammoniak-gőzökkel telített helyiségekben időz.»

És ilyen istállóban, szük táplálék mellett, piszokban fekve tölti a szegény tehén a napnak 23 óráját. Ebből az illatos gőzfürdőből — télén gyakorta kegyetlen hidegben — hajtják naponta kétszer — sikamlós, fagyos uton — a távoli itatóra.

A minapában láttam egy ilyen expediciót, a midőn is a száalomra méltó állatot, annak hajcsárja, bunkós bottal ösztökélte a gyorsabb lépegetésre, hogy a csontja ropogott bele s tompán kongó oldalán megesezt volna még a pogánynak is a szive.

A jéghideg víz sem lehet kedvező hatással arra a megizzadt testre; hiszen lehetetlen, hogy össze ne gimeredjék minden ina, ize, szerve s ne mondja fel a rendes szolgálatot.

És az így kezelt tehéntől sok, jó és egészséges tejet várunk! (Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Tokaj-Hegyalja pusztulása.

— A szakértők tanulmányutja —

(Folyt.)

Más helyen a Ripáriára ojtott és gyökereztetett két éves furmint volt látható, mely gyönyörűen és igen erőteljesen ojt meg. Ezen gyökereztetett s így kiültetett ojtásoknak a fogamzás % -a kielégítő.

Feljebb az erősebb és sovány agyagban Jaquez-direkt termő 2 éves ültetés állott, melynél sem a fogamzás, sem a fejlődés nem volt kielégítő.

Legfeljebb, a domb tetején, kavicsos talajban a Rupestris ez idei ültetésben volt szemléltető, melynek megrendelési % -a kevéssé mutatkozott kielégítőnek, s mert a rendkívüli szárazság itt is hátrányos, így itélet ezek felől mostan még alaposan nem hozható.

Az intézetben érte az ebéd ideje a társaságot, s így egy közös ebéd alkalmat adott arra, hogy az elmaradhatatlan pohárköszöntők kicseréltesse, melynél a társaság tagjai is megösmerekedvén egymással élénk eszmecsere fejlődött, melyből a tokaj-hegyaljai szőlőbirtokosok keserősége — a filokszera kérdésnek annyiszor változott megoldási módjainak s folyton változóan ajánlott védekezési eljárások feletti csalódásuknak kifejezése mellett fájdalommal tört elő.

A pro és contra epacitációk estig folytak, amidőn is az egész társaság kocsikon a bodrogkereszturi vasuti állomásra érve, az esteli vonatral S.-a.-Ujhelybe robogtak.

Eösmeréssel kell felemlíteni a tarczali vinellérképezde igazgatójának szives kalauzolását, és mindenkit a legkelemesebben lepte meg az intézet telepén levő régibb gyümölcsös kert, melyben a legszebb alaku gula és redélyfák s a remek sikerű alakított diszfák oly kiváló helyet foglalnak el, honnan az ujjonnan, mintegy varázsütésre teremtett s csak e távaszon létesített faiskolába vezettek lépteink. Ezen faiskolának célja az, hogy a zemplénavarmegyei gazd. egyesület közreműködésével az állami, vármegyei és községségi utaknak széleire kiültetendő nemes és egy fajú gyümölcsfák az ezért folyamodó szegény községeknek előállítható legyen, s hogy a kevés fajban megálapított különböző nemű gyümölcsök oltóanyagait innen beszerezhetők legyenek.

E faiskola mintaszerű rendben áll teljesen be telepitve, ugy, hogy itten mintegy 50,000 oltvány a legszebb reményekre jogosító látványt nyújtotta.

Hasorló elősmeréssel kell adóznunk az éjszakkéleti vasutnak, hogy a mintegy 40 egyénből álló társaságnak, előre történt bejelentésre, megfelelő számú vasuti kocsikat csatolattott az illető vonatokhoz, s csakis így volt a rekkenő hőség némileg kitűrhető.

S.-a.-Ujhelybe érve, a vonatnál a zemplénavarmegyei gazd. egyesület tagjai, Viczmándy Ödön h. elnökével élén, várták sok kocsin kíséretében az érkező vendégeket, akik az üdvözlés után az egyesület titkára által a vendégek e fogadására kisetített tagoknak bemutatattván, elszállásoltattak s ezután együttesen történt a városba kocsikon a bevonulás, mely után az egész társaság a Csernyiczky vendéglőben rendezett közös vacsorára gyűlt egybe.

A vendéglős kitünő ételeket tálalt, zempléniak pedig drága pincék rejtett kincseit hozták magukkal a vendégeknek bemutatandó, hogy milyen tehát ama hamisítatlan valódi tokaj-hegyaljai bor, mely a királyok nevéét és izlését hódította mag.

Megeredt a pohárköszöntők sora, a szellemes s a házigaizdai szivességtől áthatott felköszöntők, a tokaji pincék rejtett kincseinek tüze által oly kedélyességet öntött a társaságba, mely a maga nemében páratlan lévén, a társaság tagjainál soká felejthetetlen leend. A legkitünőbb számorodni és

asszaborok izlettettek meg, s azon tudat esett a legfőbbban, hogy a mely hegynek a legkitünőbb bora izlettetett, az már a legnagyobb mérvű pusztulás színhelye ma.

Az oly sok szivesség és benső barátságunk is végét kelletvén szakítani az éjféli órában, mert a napi parancs az indulást reggeli 6¹/₂ órára tűzte ki, amidőn is mindenki vendégével érkezett kocsin a vármegyeháza elé, a honnan együttesen történt mintegy 16 kocsin az egy órai távolságra fekvő Szöllőskére, gf. Andrassy Gyula eme kies fekvésű szőlőtelepére a kirándulás, hol a szőlők igazgatója Mathiasz János és kedves neje fogadta az érkezőket.

Szóllőskén a gf. Andrassy Gyula-féle szőlő 100 m. hold, mely 4 év előtt lett a filokszera által megtámadva, mely azóta legnagyobb részben a fáradhatatlan Mathiasz által saját rendszere szerint újja lett alakítva.

A szomszéd szőlők is meglévén támadva, azok a teljes pusztulás képét tárják fel, míg a Gyula gróf szőlői ezek között az újraébredés korszakát képviselik, s bizalmat látszanak nyujtani arra, hogy a kellő szakértelemmel, buzgalommal és a megfelelő tőkével szőlőink újjaalakíthatók.

A szüreti kastély megett a hegy aljában egy holdon a Mathiasz által nagy virtuozitással telepített csemegeszőlő vonta a társaság feszült figyelmét magára, melyben 310 különféle faj áll egymás mellett rengeteg termést hordozván magukon.

Az efeleti dombon pedig 10 katr. holdon ujjabb 300 faj csemegeszőlő lett a f. év tavaszán telepitve.

Az egy holdas említett telep, mely 4 év óta áll fen, nagy mérvben lett a filokszera által megtámadva, minekfolytán tavaly össze és f. év tavaszán mtrként 24 grm szénkénnel lett ellátva. Az eredmény igen kitünő, mert a növény 110 ctmtr ben lévén ültetve, nagyon egyenlően volt befecskendezhető, s nemcsak a szőlő színe a legkifogástalanabb, hanem a termés oly óriási, hogy a töveken általában 30-tól 60—70 fűrt olvasztott, még az is kihajtott, s most erőteljes hajtása bajuszát ereszt.

Kísérletképen hamutrágya ez évben először alkalmaztatott, de a rémitő szárazság miatt hatása itt sem volt észlelhető.

Ezen egyholdas telepen idáig a legjobban ellen áll: a Muse, traube edle s a Madelaine augevine, melyek a szénkénnel iránt is igen hálásak. Mig másfajok tőszomszédásukban elpusztultak, addig ezek a legerőteljesebben állanak, s sem színük sem óriási termésük nem mutatja, hogy a filokszera nek engednének.

A csemegeszőlőtelep mellett nyugatra a Rip. souage telep áll, mely 2 év előtt lett oda ültetve, melyen az oltás már 2-3-4 szer vastagabb az alanyon. Ezek mellett a Jaquez áll, mely jó ellentállást tanusít.

Ezeken túl van a Julianna telep, mely 16 hold, melynek 7 holdja csemege, 4 hold furmint, a többi 5 hold megtámadott régi szőlő.

Az egész telep szintén meg van támadva, s ez is ugy, mint a másik telep szénkénnel kezeltek. A 11 hold új ültetés 110 ctmtr sorokban áll, s így a művelés minden irányban eszközölhető. Jelenleg azonban a művelés nem felülről lefelé, hanem vízszintes sorokban történik s így a rigolozott talaj az eső s tavaszi víz által nem hordathatik le.

Löcherer Andor.

(Vége köv.)

KIMUTATÁSA

a zemplénavarmegyei nyilvános közkórház 1889. évi április havi beteg-forgalmának.

1889. márc. 31-től ápolás alatt maradt	1889. ápril. 30-ig újjonnan felvételt	Ápoltak összege	Ezek közül elbocsátottak				Összes fogyatéék	A hó végével ápolás alatt maradt	Az ezen idő alatt felmentült ápolási napok
			Gyógyulva	Javulva	Gyógyulatlan	Meghalt			
24	41	65	38	—	—	4	42	23	660

Tokár József, orvos.

Dr. Schön Vilmos, főorvos.

A zemplénavarmegyei nagymihályi nyilvános közkórház betegforgalmi havi kimutatása 1889. június hórol:

Maradt beteg a mult hórol: 34. Fölvétetett: 30. Távozott: gyógyulva 23, javulva 7, gyógyulatlan 2. Meghalt: 5. A kórházban visszamaradt: 27. Összes létszám: 64. Ápolási napok összege: 1067. Nagymihály, 1889. évi július hó 1-én.

Dr. Raisz, igazgató-orvos.

Szerkesztőségi posta.

U. Sztrópkó. Mikor s mely célra érkezett az adomány?

Felelős szerkesztő:

HORVÁTH JÓZSEF.

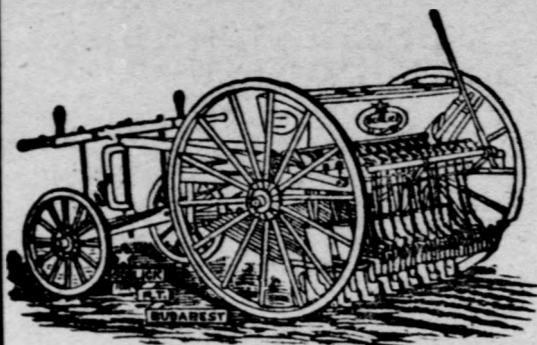
Főmunkatárs: DONGÓ GY. GÉZA.

Kiadótulajdonos: ÖZV. BORUTE ELEMÉRNÉ.

SCHLICK-féle vasöntöde és gépgyár

RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG BUDAPEST.

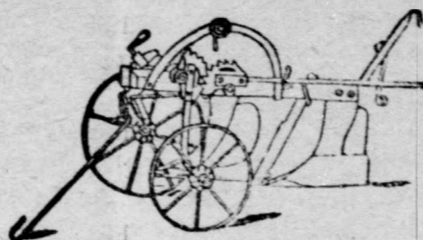
Gyár és igazgatóság: VI. külső váci utca 1696/99. Városi iroda és raktár: VI. Podmaniczky utca 14 szám.

Gőz- és járgánycséplő készülékek.

SCHLICK-féle szab. két- és háromvasu ekék.

SCHLICK-féle szab. Haladás sorvető-gépek. Szórvető-gépek.

Schlick-féle szab. Royal-ekék, Schlick és Vidats-féle eredeti egyvasu ekék és talajművelő-eszközök boronák és rögtörő hengerek, szecskavágók, répavágók, répazúzó, tengeri morzsolók, csöves tengeri daralók, gabonatisztító rosták, örlőmalmok stb.

Az összes ekék tartalékreszei készletben tartatnak. — Előnyös fizetési feltételek. — Legolcsóbb árak.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Jegyzet. Van szerencsénk ezennel t. cz. üzletbarátaink becses tudomására hozni, hogy noha a VI. Podmaniczky utca 14. sz. alatt lévő irodánk legnagyobb részét a külső váci utca 1696/99. számú épületünkbe helyeztük át, mindazonáltal ezen irodai helyiségünkben t. üzletbarátaink kényelme érdekében egy városi irodát tartunk fenn, valamint hogy ugyanott építési czikkeink és gazdasági gépeinkből raktárt létesítettünk. Kiváló tisztelettel

18-18

A Schlick-féle vasöntöde és gépgyár részvénytársaság igazgatósága.

Tk. 2852. szám.

HIRDETMÉNY.

A s. a. -ujhelyi kir. trvszék mint tlkvi hatóság az 1868. évi I. t. cz. 17 ik §-a rendelkezésére képest, felhívja mindazokat, kiknek a Lasztócz község határában az I. magyar gácsországi vasút által a második vágány céljára kisajátított ingatlanokért nevezett vasut által letett, s ezen kir. tkvi hatóság irattárában megtekinthető letéti ivben megjelölt kártalanítási összeg mennyiségére nézve ellenvetésük van, vagy a kik a kártalanításra bármi czim alatt igényt tartanak, felhivatnak, hogy ellenvetéseiket illetőleg igényeiket az 1889. évi július hó 31-ik napjáig ezen kir. trvszék mint tlkvi hatóságnál annál bizonyosabban jelentsék be, minthogy a később jelentkezők észrevételeire s igényeire semmi tekintet nem lévén, a kártalanítási összeg annak s azon mennyiségben fog kiadatni, a kinek nevére, s a mely összeggel a letéti kérvényhez csatolt letéti ivben ki van téve, a bekebelezett vagy felülkebelezett terhek pedig azontul a kisajátított területéről hivatalból fognak töröltetni.

Kelt a s. a. -ujhelyi kir. trvszék mint tlkvi hatóságnak 1889. évi június hó 5-ik napján.

KOLOS, kir. trvszéki bíró.

Palcsó László

fűszer-, vas-, rövidáru- és üveg-kereskedésben egy tanoncz, ki legalábbis 2 vagy 3 gimnáziumot, esetleg reáliskolát végzett, jó házból való ifju azonnal fölvetetik.

737/p. 1889. szám.

Árverési hirdetmény.

Alólirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a varannói kir. járásbírósg 678/89. p. számu végzése által Graepel Hugó végrehajtó javára Friedman Lipót ellen 1500 fnt tőke, ennek 1887. évi december hó 1-ső napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 117 fnt 42 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 2000 fnt-ra becsült cséplőgép és gőzmozdonyból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatk.

Mely árverésnek a 737/89. p. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Tótkajnyán a község bíró házában leendő eszközésére 1889 ik év július hó 23-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni számdékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésben az 1881-ik évi LX. t. cz. 107-ik §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak. A netaláni elsőbbségi igények a hivatkozott törvény 111. és 112. §-ai értelmében érvényesítendők.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Varannón, 1889. évi július 3-ik napján.

Sztankó László,
királyi bírósági végrehajtó.

Ajánlom a t. gazdaközönségnek a legujabban feltalált, aczélból készült **ezukorrépa-kapáimat** a legolcsóbb áron

Turcsányi Ferencz vaskereskedőnél Szerencsen. 3-3

Tk. 565/89. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gálszécsi kir. jbróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Vékey Gedeon Zemplénmegyei tiszti főügyész (az államkincstár képviseletében) végrehajtónak özv. Molnár Györgyné mint kk. Molnár János és Zsuzsánna t. t. gyám-anya végrehajtást szenvedő elleni 132 fnt 54 kr., tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a s. a. -ujhelyi kir. törvényszék (a gálszécsi kir. járásbírósg) területén lévő Sz. -Ujfalu község határában fekvő, a sz. -ujfalu 57. sz. tjkönyvben felvett 2/3-ad volt urbéres bel- és külterki ingatlanágból kk. Molnár János és Zsuzsánna neveiken álló birtokjuraléka az árverést 1291 fntban ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1889. évi szeptember hó 6-ik napján délelőtt 10 órakor Sz. -Ujfalu község (bíró) házában megtartandó nyilvános árverésben a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át, vagyis 129 fnt 10 kr. oért. készpénzben, vagy az 1881. LX-ik tc. 42. §-ában j. árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságúmin. rend. 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a gálszécsi kir. jbróság mint telekkönyvi hatóságnál, 1889. évi május hó 3-ik napján.

Görgey, kir. jbró.

Legjobb asztali- és üdítőital.

Hazánk legkedveltebb **savanyuvize**

A MOHAI **ÁGNES** FORRÁS.

mely nemcsak a polgári körökben kedvelt, de utat tört magának a felsőbb és legfelsőbb körökben is.

Ő felsége József főhcg. és ő felsége Milán szerb király asztalán rendes itallul szolgál.

Konstantinápolyban, Alexandriában, legközelebb Fiumében is ép ugy mint hazánkban általános a kolerá megbetegedés ellen praeservatív gyógyszernek bizonyult. — Mindazon tisztelt fogyasztóinak, kik ezen ásványvizet akár borral, gyógy-cézelokra, vagy tisztán mint asztalvizet előszeretettel használják, kérjük azt rövidítve

ÁGNES.

forrás néven kiszolgáltatni. — A nagyérdemű közönségnek ásványvizünket szives jóindulattal ajánlva, maradtunk teljes tisztelettel az **ÁGNES-forrás** kutkezelősége Mohán.

Friss töltésben az ország minden gyógyszerárában, fűszerkereskedésében és vendéglőjében kapható.

Országos főraktár

ÉDESKUTY L.

m. kir. és szerb kir. udvari ásványviz-szállítónál BUDAPESTEN, Erzsébet-tér 7. sz.

Borral használva kiterjedt ledveltségnek örvend.

Raktár Sátoralja-Ujhelyt: Behyna testvérek, Szentgyörgyi Vilmos és Malártsik György urak kereskedésében.

Sírkövekre feliratok vése és aranyozása

SIR-EMLÉK-KÖVEK NAGY RAKTÁRA.

BURGER ADOLFNÁL

S.-A.-UJHELYT

Főutczán, a „Vörös ökör” vendéglő épületében.

MINDEN IDŐBEN nagy választékban tartok s kívánatra felállítok

POROSZ SZÜRKE MÁRVÁNY, GRANIT, SZIANIT és homokkő sírkövet.

Tisztelettel **BURGER ADOLF** vállalkozó.

Sürgőnczim: **Burger Adolf S.-a.-Ujhely.**

Kívánatra képes árjegyzék megtekintésül bérmentve küldeték.

Az Eperjesi Népbank kályhagyára

a legújabb időben egy kitűnő minőségű krakói kályhagyártót művezetőül nyervén; anyagszerzeit pedig közvetlenül a legjobb bel- és külföldi forrásokból meritvén: azon helyzetben van, hogy az első rangú külföldi gyárak módja és mintái szerint készített gyártmányaival a fokozottabb igényeknek is, még pedig **a külföldiek-nél sokkal jutányosabb árakon** megfelelni képes. Miért is a különféle áru, alakú és színű

cserép-kályháinak

nagyobb választékát és készletét felállítással vagy a nélkül a t. cz. közönségnek, távolabb fekvő vidékekre is, megvételre ajánlja.

A minták megtekinthetők, az árjegyzékek kaphatók és a megrendelések tehetőek a tulajdonos

Eperjesi Népbanknál.

6-15

BALDÓCZI SAVANYÚVIZ

DEÁK-FORRÁS.

Kitűnő sikerrel használtatik: tüdő-hurutnál és annak következményeinél, gyomor- és bélhurutnál; különösen a gyomor-vedvek tulságos savanyúsága ellen kitűnő szer. Tüdővérszek gömőinek bemeszesedésénél kiváló hatással bír, ép úgy gyermekek hiányos csontképződésénél. E mellett az étvágyat rendkívül fokozza. Vérszegénységénél, skrofulánál, vese- és a húgszervek bajainál is kitűnő.

Mint üdítő ital gazdag szén-savtartalmánál fogva a legkitűnőbbek közé tartozik.

Kapható Kassán: ifj. Novelly Sándor, Beller Károly és Laszner Lipót fűszerkereskedésében, Megrendelhető:

a baldóczi fürdő- és forrás-igazgatóságnál
BALDÓCZ, p. Szepes-Váralja. 7-10

A magyar kir. államvasutak gépgyára

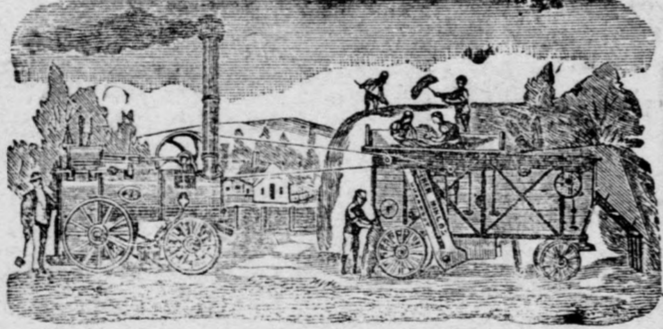
a legújabb szerkezetű s minden tekintetben felülmúlhatlan gyakorlatilag legjobbnak bizonyult

6, 8 és 10 lóerejű

locomobiljait

fa-, szén- és szalmafűtésre

valamint a magvesztés teljes megelőzését eredményező szabad meghosszabbítotttrázóasztalal és szab. saját-szerű törekrostával ellátott

48, 54 és 60" széles vaskeretű gőz-cseplőgépeit,

mely újításokkal immár 450-nél több cseplőgép működik az országban fényes sikerrel, kedvező feltételek mellett ajánlja

Fehér Miklós,

a magyar államvasutak gépgyárának vezérigazgatója
Budapest, IX., üllői ut 25. sz., Köztelek.

FAIRBANKS-MÉRLEGEK

az egész világon a legtekélyesebbnek elismert mérleg-szerkezetek.

A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek százados rendszerűek, rendkívül érzékenyek és tolosúlyllyal vannak ellátva.

Tartósság, pontosság és könnyű kezelésük-nél fogva az összes világhírlapokon az első díjat nyert legkitűnőbb mérlegek.

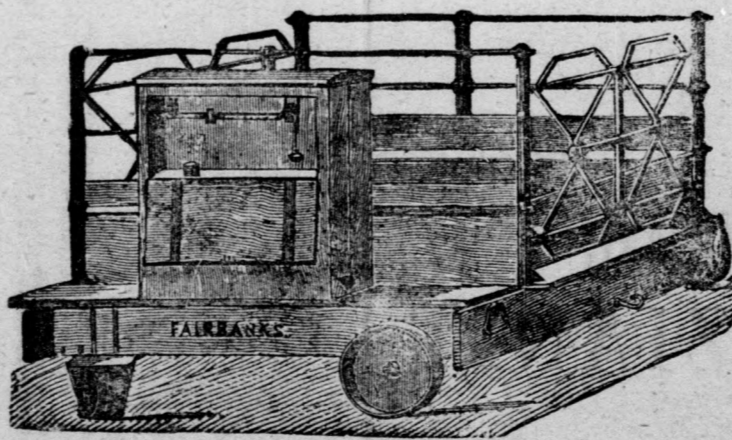
A jutányos árakban — melyek súlyokkal számított tizedes mérlegek áruinál nem magasabbak — a hitelesítés, csomagolás és vasútra való feladás költségei befoglaltnak. Gazdasági szekér- és zsák-mérlegeink, valamint marha-mérlegeink a legkedveltebb mérleg-szerkezetek.

Gyártásunk állami felügyelet alatt áll.

Czím: Osztr.-magyar Fairbanks-társaság mérleg- és gépgyára John Block vezérigazgató

Budapest, Andrassy-ut 12.

Árjegyzékkel és felvilágosítással szolgál a központi iroda. Gyár: Ujpest — K. Magyar.

S. a.-Ujhely, Nyomatott a „Zemplén” gyorsajtóján.

Van szerencsém a n. é. közönség becses figyelmét a hirneves valódi

krakói cserépkályhákra

felhívni és azokat újból ajánlani; kiemelni továbbá azt, hogy ezen ismert kályhák elterjedése legvilágosabban tanuskodik az anyag jóságáról, szakértelmű felállításról; mert dacára annak, hogy ezen kályhák utóbbi években több oldalról utánoztatnak, mégsem ért fel eddigelé azoknak egyike sem azon előnyökre, melyeket ezen fűtők célirányos szerkezet, tartósság, tűzanyag megtakarítás, diszes és izletes kivitel által méltán kiérdemeltek.

Becsés megrendelését kérem t. cz. Reichard M. és fia vagy Behyna testvér urakhoz S. a. Ujhelyt, vagy hozzám beküldeni.

Linkesch Samu özv.

vasúlet Eperjesen.

Képes árjegyzék kívánatra bérmentve küldetik.

11-30

Saját termésű

BORAIMÁT

üvegenként árusítom.

KRISTOF KÁROLY kereskedő

a postahivatallal szemben.

A legkitűnőbb szer

MINDEN ROVAR ELLEN

Meglepő erejével annyira hat és oly gyorsan s biztosan irtja ki a kártékony rovarokat, hogy azoknak többé semmi nyomuk nem marad.

Különösen figyelembe veendő:

hogy szabadon lezárt papirban
kimért por sohasem

„Zacherl-különlegesség.”

Csak eredeti üveg s valódi minőségben és legolcsóbban kapható S. a.-Ujhelyben: Szentgyörgyi Vilmos, Sárospatakon: Pavletis Györgynél, Zlinszky József, Kincsesy Péter, Rej-Tokajon Reiner D. gyógytárában.

chard testv., Deutsch József fia, Weiss Nagy-Mihályban: Marmorstein Simon Zsigmond, Behyna testvérek és Cs. Budapest Akosnál. és Glück Móránál.

Homonnán: Pápay Pál és Szekerek Amb. Szerencsen: Rochlitz Rezsőnél. rusnál. Tarczalon: Lazary Gyulánál.

Fő-raktár:

J. ZACHERL, Wien I. Goldschmiedgasse 2.

Tk. 706. sz.

1889.

Árverési hirdetményi kivonat.

A tokaji kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a magas kir. kincstár végrehajtónak Pálóczi Piroksa végrehajtást szenvedő elleni 98 frt 09 kr. tőke-követelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az o.-liszka 125. sz. tjkben foglalt 1) I. 1-5. sor, 535/b, 736/b, 921/b, 996/b és 2810/b hr. sz. szántó és rét földekre összesen 164 frt, 2) 1599. hr. sz. szőlőre 610 frtban az árverést ennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi szeptember hó 26-ik napján d. e. 9 órakor O.-Liszka város házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át, vagyis 16 frt 40 krt és 61 frtot készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyi-miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképe. értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsszolgáltatni.

Kelt Tokajban, a kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóságnál, 1889. évi márczius hó 15-ik napján.

Kálmán Lajos,
kir. albiró.